

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΝ ΤΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

(Εκ τῶν τῆς κ. Λουίζης Δ' Ἀλκ.)

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ : Τὸ ἐμπόριον τῶν δοῦλων.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ. Μυθιστορία τοῦ Ζακρί.

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ : Τὰ κινδύλινα τοῦ Τουρκικοῦ Προξενείου. Ὑπὸ Χ. Χρηστοβασίλη.

ΔΙ ΣΧΟΛΑΙ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ : Συνέντευξις μετὰ βελαντιστόμου. κλπ.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ : Ἡ Μογδαλιὰ. Ὑπὸ Α. Γρ. Μπουρνιᾶ.

Ο ΜΙΔΑΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΥΡΕΥΣ ΤΟΥ. Κωμωδία Ν. Γ. Λασκαρη. (Τέλος.)

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ.

ΠΕΡΙ ΤΑ ΕΙΚΟΣΙ

Ποικίλα καὶ εἰς ἄλλαν ἐνδιαφέροντα

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ὅτι κατέχωσι τὸ ἐπόμενον φύλλον τῆς Φιλολογικῆς τῆς Ἀκροπόλεως ἐν εἰς καὶ τὸ περιεργότερον διήγημα :

ΧΕΜΜΩΣ,

Δίγυπτι καὶ Εὐκλῶν

ΥΠΟ

ΒΕΛΙΑΔ.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΝ ΤΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

(Εκ τῶν τῆς κ. Λουίζης Δ' Ἀλκ.)

Ἡ Γαλλία εἶνε τῶ ἔντι ἡ γονιμότερα πάσης ἄλλης χώρας ὑπὸ τὴν ἐποψὴν μυθιστοριῶν κινουσῶν τὸ ἐνδιαφέρον, ἢ τοῦλάχιστον θεωρουμένων ὡς τοιοῦτων ἐνέκα τοῦ πάθους ὅπερ τὴν πρώτην κατέχει ἐν αὐταῖς θέσιν,

διότι αἱ πλεῖστα τούτων κατὰ βῆθος ἐξεταζόμενα εἶνε εὖλογο νοσηραὶ καὶ ἐπιδιδασκαλαί. Εἰς οὐδεμίαν αὐτῶν χώραν τὴν σήμερον εὐρίσκωμεν ἀριθμὸν διακεκριμένων μυθιστοριογράφων ἴσον πρὸς τοὺς ἀπειραχθίμους τοιοῦτους οὗς ἤδη κατέχει ἡ Γαλλία.

Τὴν πρώτην τάξιν ἐν τῇ συγχρόνῳ φιλολογικῇ κατέχουσιν αἱ μυθιστορίαι, τῶσον διὰ τῆς πλεθύσεως τῶν, ὅσον καὶ διὰ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον τὸ ἑποῖον ἐγείρουσιν καὶ τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐξασκοῦσιν· αὐταὶ τῶρα δύνανται ἀντὶ τοῦ θεατροῦ ν' ἀποκληθῶσι «σχηματὶον ἡθῶν», ἄρα ἐπιγράφονται τὸ κατωτέρω τούτων καὶ ἄρα ἐκ τῆς μυθιστορίας, ἣς τὴν ἀναγνώσιν διευκολύνουσιν ἤδη αἱ ἐπιφυλλίδες, ἀντλοῦσι καθ' ἑκάστην τὸ πρωτότυπον τὸν ἢ ἔργασι, ἢ ἀπὸ τῆς καὶ ἡ ὑψηλῆς τάξεως κυρία, προσδοκῶσιν κατῶτιν καὶ αὐταὶ ἀνεπομένως τὴν εὐκαιρίαν ὅπως γίνωσιν αἱ ἡρώιδες τῶν συμβεβηκότων ὅσα ἀνεγνώσκιν.

Ὁ χρόνος ὃν εἰς τὴν ἀναγνώσιν ἀφιερῶμεν φαίνεται ὀσμήμεροι ἐλαττωμένους, καὶ ἐν τούτοις ἀναγνώσκωμεν ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε. Μεταξὺ τοῦ συγχρόνου μυθιστοριῶν καὶ τοῦ καταδροχθίζοντος αὐτὰς ἀναγνώστου τελεῖται ἀληθὴς φανταστικὴ θήρα. Φίλος ὑπαρχει μὴ ἡ μέλλουσα γενεὰ ἀδυνατήσῃ τοῦ νὰ λαθῇ βαθεῖαν καὶ ἀκριθεῖ γνώσιν τῆς φιλολογίας τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ὁποίας θὰ κατατρέψωσιν οἱ ἐπιπευσόμενοι ἐλακτικῶρον αὐτῶν τὴν ὑπαρξίν.

Τὸ ἄριπτικόν τῶν μεταγενεστέρων θὰ κλαδεύσῃ ἀναπορεύτως πολλὰ, πρὸ παντῶν δὲ μυθιστορίας. Μεθ' οὗτος τέχνης καὶ ἐν οἷσι γεγραμμένα, τὰ τοιοῦτου εἶδους ἔργα οὐδέποτε ἀναγνώσκονται· δις, διότι γενεαμῆνης τῆς κλίσεως γνώσεως, ἐκλείπει πλέον πᾶν ἐνδιαφέρον. Ὑπαρχουσιν, ἐννοεῖται, καὶ τινες μυθιστορίαι ἀποτελοῦσαι ἐξίχρησιν, ἀλλ' αὐταὶ εἶνε οὐλόγηται.

«Ὅπουτι ἀναγνώσμα τι ἀνοψῇ τὸ πνεῦμα καὶ ἐμπνέῃ ὑμῖν αἰσθήματα εὐγενῆ καὶ γενναῖα, θεωρήσατε τὸν κανόνα τοῦτον ἐπαρκῆ ὅπως κρίνητε περὶ τοῦ ἔργου ὅτι εἶνε καλὸν καὶ γεγραμμένον ὑπὸ χειρὸς εἰδήμονος.» εἰπὲν ὁ Λαδουγιέρος. Δὲν δυναμεθὰ πικροτε νὰ ἐφαρμώσωμεν τὴν γνώμην ταύτην πρὸς κρίσιν τῶν σημερινῶν μυθιστοριῶν, ἀλλὰ δὲν ἐκρίνωμεν κακὸν νὰ περαθῶμεν αὐτὴν ἐνταῦθα.

Τὸ μυθιστορημα, τὸ κυρίως μυθιστορημα, εἶνε διήγησις πλαστὴ, ἰδεώδης, ἀποτελουμένη ἐκ συμβεβηκότων ἐρευνητικῶν ὑπὸ τοῦ συγχρόνου πρὸς ὑποστήριξιν γνώμης ἣς τὴν ἀλήθειαν ζητεῖ νὰ καταδείξῃ. Σκοπεῖ ὅθεν τὴν διέγερσιν τῆς φαντασίας κατὰ τὴν μίαν ἢ ἄλλην διεύθυνσιν. Ὅτε μὲν μεταφέρει τὸν συνήθη βίον ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἰδανικοῦ, δεικνύων τὴν δόξαν, τὸν ἔρωτα, τὸν ἡρωισμόν, ὅπου εἶνε ἱπποτικόν, περιπετειώδες· διὰ φανταστικῶν σκηνῶν δημιουργεῖ κόσμον ἐν τῇ μονώσει ἐκείνων, ὃν ἡ ὑπαρξίς εἶνε κενὴ καὶ ἀμικρὰ τέρεται.

Άλλοτε, ζωγραφεί σκηνές του πραγματικού βίου, προς έφελος των άναγνωστών οιτινες στερούνται του χρόνου και των απαιτούμενων μέσων όπως αποκτήσωσι την πείραν διά της παρατηρήσεως. Τοιαύτη είνε ή ανθρωπινή Κομωδία και τό ήθρογραφικόν μυθιστόρημα, έπερ δέν πρέπει νά συγχέωμεν προς την μυθιστορίαν της πραγματικής σχολής.

Άλλά στερείται πολλοκις τό μυθιστόρημα των απαιτούμενων αυτού προσόντων. Περιπλανάται, προς εύρεσιν της έπιτυχίας του, είτε εις ύψηλόν φιλολογικόν κύκλον, όν όλίγοι τινές μόνον μεμνημένοι κατέχουσι, λησμονούν ότι οι πλείστοι των άναγνωστών του έχουσι άναγκήν ούσίς μάλλον ή έξωτερικής μορφής, ότι «τό ύ» ούς δέν είνε ειμή τά χαρτόδεμα ενός βιβλίου, και ότι «καλόν.» Είτε, εκ λόγων εύλοκωδείς, έπιζητεί σκηνάς σκανδαλώδεις, ίνα έπιτύχη πώλησιν έπωφελεστέραν.

Τό κακόν θά ήτο μικρόν έν αι άναγνώσεις ήδύναντο νά δίδωνται έν μέτρω, όπως τά τονωτικά, συμφώνως προς την δύναμιν του πνεύματος και την κοινωνικήν θέσιν. Άλλά προσδιορίζων έκκτος μόνος του την θέσιν ήν θά λαβή, χωρίς νά κατέχη τό ίκτρικόν δίπλωμα, άπαρροφά τό τονωτικόν άνευ γνώσεως των αποτελεσματων του, και διά μις.

Δέν είνε άσχημον τό νά πλανάται ή φαντασία του ανθρώπου όλίγον ύψηλότερον, εις χώρας αιθερίους. Ο άνθρωπος έν γένει άπίστει εις τό καλόν και τό άγαθόν και ότε έτι κατέχει αυτά, τό αίσθημα έπερ τώ έμπνεύσιν είνε νευρική τις καταστασις, όλως γυναικείος.

Η πόσον συνήθως παρά τη γυναικί άφοσίωσις σπανίως άπαντάται εις τους άνδρας, γνωρίζοντας καλλιον νά κλείωσι τάς καρδιάς των ένώπιον των γενναϊστέρων συμφορόντων, έν ή συναμα είνε ήττον ίκανοί όπως ανθίσταται εις τά παθη αυτά.

Άρ' έτέρω άνήρ, μή βοηθούμενος υπό της φαντασίας, άγνοεί τους άπειρους εκείνους γυναικείους δόλους ούς ό μυθιστοριογράφος άποδίδει πολλοκις εις αυτήν την σύζυγον του ανθρώπου τούτου, μή έχοντας τότε έξ άγνοίας ν' άντιταξή τι προς υπερασπίσιν της έναντίον των μυθιστορικων εκείνων σκηνών.

Η άναγνώσις μυθιστορίας καθαρως ιδανικής, ως του Ονεϊρου του Ζολά, επίσης όλθέρως διά την γυναικία όσον και ή άναγνώσις μυθιστορίας παθητικώς αισθηματικής, θά ήτο έξ έναντίας σωτήριος διά τους θετικούς άνδρας, υποβάλλουσα εις τά πνεύματα αυτών ιδέας λεπτοτέρας, έν ή άρ' έτέρω πολλοί νεανίαι έχουσιν άναγκήν νά προσφαλίζωνται κατά των γυναικείων πανουργιών ή της ιδίας των αυταρκειάς, άναγινώσκοντες έργα θετικά, ως την Σαφώ του Δωδε και τάς μυθιστορίας του Βαλζακ.

Άλλά τό πλείστον άκριβώς των άνδρων σπανίως άναγινώσκουσι δύο μυθιστορίας, διά πολλούς λόγους καλλίστους άμα και πρακτικωτάτους' εύρίσκουσι προφανώς άδικον τό νά δαπανώσι τόν πολύτιμον αυτών καιρόν εις την άναγκήν διηγήσεων ηγηζουσών άπλως εκ της φαντασίας και της κριτικής άλλου έμοίου των, όστις, καιτοι έχων την ιδιοφυϊαν του γραφειν, δέν είνε βέβαιος ότι κατέχει ώσαύτως και την όρθήν έπίνοιαν, την λογικήν, την κρίσιν, και ούδεις τρόπος ύπαρχει ίνα ούτος άποδείξή τό όρθόν της έκλογής ήν κρινει του άλλθους από του ψευδούς, ή τό ότι δέν άγνοεί και αυτός ούτος που έγκρίται ή άλλθεια.

Τό ψευδές περιττόν ν' άναγινώσκηται ή και νά λέγηται. Προς τί νά πληρώμεν τόν έγκέφαλον υποθέ-

σεων όλως άνοπάρχτων, έν ή τόσα ύπάρχουσι πραγματικώς άντικείμενα, επίσης ένδιαφέροντα και περίεργα, άντικείμενα άναμφισβήτητου χρησιμότητος, εις έκμάθησιν των όποιων δέν παρέχει ήμίν χρόνον έπαρκή τό βραχύ του βίου; Έν τη άρχαία και συγχρόνω Ιστορία, έν ταίς διηγήσεσι ταξειδιών και ταίς βιογραφίαις, εύρίσκει τις συμβεβηκότα επίσης θαυμάσια, πλοκάς επίσης συγκινούσας, ως και αι υπό της γονιμοτέρας φαντασίας έπινοούμεναι, έν ή συνάμα και ύγιή πνευματικήν τροφήν προσορίζεται έξ αυτών.

Άναγινώσκουμεν, ίνα γνωρίσωμεν τάς ιδέας πνευματων πλέον πεφωτισμένων, πλέον πεπειραμένων του Ιε δικού μας, άπκρόλληκτα ως άρέσκειται τις νά συνδιαλέγηται μετά φίλων σοφών και πνευματωδών. Όχι μόνον έν βιβλίον τέρπει, διασκεδάζει ήμας, αλλά συνάμα πείθει και άσκει έφ' ήμών την έπιρροήν του. Έντονος περιγραφή κοινών αίσθημάτων ίσοδυναμεί προς συνδιάλεξιν μετ ανθρώπων ποταπών. Άναγινώσατε κανέν των άνευ σοδάρων σκέψεων έργων εκείνων, έν τό ύφος είνε έξογκωμένον, πλήρες έκφράσεων ήχηρών, άλλ' ών ό ήχος πηγάζει από κενού περιεχομένου: νομίζετε ότι συνελάθετε ιδέας, έν ή δέν σάς άπέμειναν ειμή λόγοι' όπιθθεν της πομπώδους έκφράσεως κρύπτεται ή ένδεια σκέψεων του συγγραφέως. Είνε έξ έναντίας τό ύφος πεπισμένον, σύντομον, έναργές ως τό του Λαβρυζέρου και του Βοκλώ, ών έκκτος στίχος συνεπιφέρει τόμον όλόκληρον σχολίων: ή κεφαλή πορίζεται λαμπρούς όρισμούς, συμπεράσματα εύτυχή και σοδάρ.

Τά βιβλία έν οίς εύρίσκει τις φράσεις άξιοσημειώτους, έχ' μόνον ως εκ της μορφής αυτών άλλά διά την πρωτότυπον και άλλθην σκέψιν ήν έγκλείουσι, τά βιβλία ών ή άνάγνωσις άφίνει διαρκή τά ήγη της έν τη μνήμη, ταύτα προτιμώνται παρά των άνδρών.

Αί γυναίκες άναγινώσκουσι μυθιστορήματα διά «νά περάσουν την ώραν.» Τά έχουσι πιστούς και άχωρίστους συντρόφους, ών εύχονται νά πκρατείνηται ή διαρκεια, μολονότι άρ' έτέρω δέν ύποφέρουσι πολλοκις τό βάρος αυτών τούτο. Άναγινώσκουσι πάντοτε, ίνα άντιλώσι συγκινήσεις αίτινες ταίς άρέσκουσι και ών στερούνται.

Ούτω, εκ του είδους των βιβλίων άτινα γυνή τις αγαπά, δυνάμεθα νά μαντεύσωμεν τί την άπαχολεί και τί τη λείπει. Αί μυθιστορίαι αι περιγράφουσι μυθώδη πλοστή άναγινώσκονται άπλήστως παρά των φιλοδοξών έκπώτων' αι έρωτικά και αισθηματικά έποποιεί, υπό των άνοιθήτων' αι άκουσίως διαμένουσαι εις μνήμη έξοχήν άναγινώσκουσιν άπλήστως τάς περιγραφάς κοινωνικών διασκεδάσεων και αι άδιάφοροι των πόλεων μαγεύονται πολλοκις εκ των άγροτικών ειδυλλίων.

Ολοι ζητούσιν έν τη άναγνώσει στοιχείον τι έπερ νά ίκανοποιήση την πειναλέαν φαντασίαν των, ως ό νήστις των τριόδων άνακουφίζεται επί τη όσμη των έδεσμάτων τη έκπεμπομένη από του παραθύρου του μαγειρείου.

Δύναται τις νά παρομοιάση προς την μορφήν τό αποτέλεσμα έπερ ή άνάγνωσις των μυθιστοριών έπιφέρει εις τάς νεάνιδας. Ιδέτε την άναγνώστριαν ήτις άρέθη νά παρασυρθή υπό του ρεύματος των χειμερινών και συγκινητικών συμβεβηκότων άφισοί εις τάς σελίδας της μυθιστορίας τάς ώραιοτέρας ώρας της ήμέρας, άς ώφειλε νά χρησιμοποιήση πρακτικώτερον.

Έκνευρισμένη, χωρά, με κεκοιμήνους τους όφθαλμούς, τανύει τά νεαρκωμένα μέλη της, έπιμένει εις την άνάγνωσιν της, θέλει νά φθάση εις την λύσιν,

άπαντώσιν δυστρόπως εις τους άνησυχούντας αυτήν διά της όμιλίας των, παρκαμεί τας οικιακάς της έγγραφίας. Ο χρόνος παρέρχεται χωρίς αυτή νά δύναται νά ειπή ότι έκκαμέ τι χρησιμον ή ότι έπλούτισε τό πνεύμα της δι' άπυρθεγμάτων σοδάρων. Δέν τη άπέμειναν ειμή ύνευροπολήσεις χίτινες την κρατούσι βεδυσμένην εις είδος τι νεαρκής.

(Μεταφρ. της κ. Ασπασίας Γ. Πρασσά)

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ

Κειμένη επί της άσιατικής παραλίας της Έρυθράς θαλάσσης, ή πόλις Χοδείδα, είνε έν μοναδική θέσει προς διενέργειαν του διττού έμπορίου της, του των δούλων δηλαδή και του καφέ. Μετά τεσσαρων ή πάντε ήμερών πορείαν, μεταδίνει τις εκ Χοδείδας εις Σαναν, την πρωτεύουσαν της Υεμένης, χώρας του καφέ. Έπίσης, μετά πλοών όλίγων ήμερών, άφικνείται τις εις την άφρικανικήν παραλίαν, όθεν άποειδάσκονται οι δούλοι' τό έμπόριον του καφέ έκτελείται έλευθέρως, τό των δούλων κρυφίως' ούχ ήττον όμως και τό δεύτερον είνε επίσης άνθηρόν, όσον και τό πρώτον.

Μεθ' όλα τά καταδρομικά, άτινα περιέρχονται τόν ίνδικόν ώκεανόν και την Έρυθράν θαλάσσαν, τό έσενόχρον έμπόριον έξακολουθεί νά πλημμυρή επί των ακτών της Αραβίας. Αί τοπικά άρχαι κλείουσι τά έμματα, και χωρίς εις την συνενοχήν των ταύτην, πωλούνται δούλοι, πανταχού μεν, ιδίως όμως έν Τζέδδα και Χοδείδα.

Τό τοιοϋτο προέρχεται εκ του ότι είνε πολύ μεγάλη ή άφρικανική αυτή άκτή, και όλίγα πλοία πολεμικά διεσκορπισμένα μεταξύ της Ζανζιβάρης και του Σουακίμ, δέν έπαρκουσι προς έπιτηρήσιν της. Έν πλοϊον δύναται νά διακρίνη μέχρις άποστασεως ένδεκα μιλίων πόσα λοιπόν πλοία και πλοικρια πλήρη δούλων διαφεύγουσι την επαγρύπνησιν του. Όπως διενεργήθη πραγματική και αποτελεσματική επαγρύπνησις, θά έχρηαιζέτο αναρίθμητον πλήθος καταδρομικών, του θ' έπερ, φυσικώ τώ λόγω, θά συνεπήγε δαπάνην λίαν ύπέροχον. Άλλά και άλλν, θά ήτο δυνατόν νά έπέλθη σπουδαϊον αποτέλεσμα; Είνε λίαν άπίθανον. Διότι, και έν άκόμη παραδεχθώμεν, ότι πάν πλοϊον, εκ της άφρικανικής άκτής αναχωρούν, θά καθίστατο θεατόν, ότι πάν συναυτώμενον πλοϊον θά έξηρευνάτο—πράγμα άδύνατον.—θά έμενε νά άποδειχθή, ότι τό ύποπτον πλοϊον φέρει δούλους.

Οί πλοίαρχοι των τοιούτων πλοίων γινώσκουσι κάλλιστα νά κρύπτωσι τό έμπόριον των. Άμα ως έμφανισθή πολεμικόν τι σκάφος, οι μαύροι βίπτουσι εις την κοίτην του πλοίου, και επ' αυτών σωρεύονται δέματα διαφόρων έμπορευμάτων, και παντοειδή άλλα άντικείμενα' τόσον τό χειρότερον, εάν οι δούλοι υπό τό βάρος τούτο άποπνιγώσι. Πρέπει νά γίνη τό πέν, όπως ό δουλέμπορος παρκατή ως έντιμος άνθρωπος. Έν τη Έρυθρά θαλάσση οι κύριοι των δούλων μεταχειρί-

ζονται έτερον μέσον: μετακομίζουσι ως επί τό πολύ παιδία' όταν δέ καταδιώκωνται, μή δυνάμενοι νά κρύψωσι τό έμπόριον των έντός του καταστρώματος, τό άποειδάσκουσι επί τινος νησιδίου, και βίπτουσι τά παιδία έντός άντρων και σπηλαίων, ών κλείουσι την είσοδον όσον δύνανται καλλίτερον. Έπό τοιούτους όρους, εύκολον είνε νά έννοήση τις, ότι δέν είνε δυνατόν νά συλλαμβάνωνται επ' αυτόρωφ οι δουλέμποροι. Έπί τέλους, έπέρχεται και έτερόν τι γεγονός, έπερ καθιστά έτι δυσχερεστέρα την καταστολήν της δουλεμπορίας: Είνε ή συναίνεσις αυτών τούτων των δούλων όπως πωληθώσι. Δύο λόγοι άναγκάζουσι τους δυστυχεις τούτους εις τούτο: πρώτον, ότι άπελευθερούμενοι κινδυνεύουσι ν' άποθάνωσι της πείνης' διότι, άνευ όβολού, μικράν των πατριδων και των οικείων των, έστερημένοι πάσης έγγραφίας και προστασίας, άποθηήσκουσιν άθλίως, έγκαταλειμμένοι' διά τούτο δέ, πολλοί δούλοι, άπελευθερούμενοι υπό των εύρωπαίων, παρκαίδονται οικειοθελώς έν νέου εις τους κυρίους των όπως πωληθώσι. Κατά δεύτερον λόγον, φοβούνται τους Εύρωπαίους, διότι οι Αραβες τοίς επαναλαμβάνουσι πάντοτε, ότι οι λευκοί τρώγουσι το ύς μαύρους. Όσον γελοία και αν μας φαίνεται ή τοιαύτη κατά των εύρωπαίων έκτοξευομένη κατηγορία, τό άλλθές είνε, ότι καθίσταται λίαν πιστευτή παρά τοίς μαύροις Μία μικρά δούλη, ήτις ειχεν άγορασθή παρά τινος εύρωπαίου, επί τρεις νύκτας δέν έκλεισε μάτι, φοβουμένη μή την φάγη ό νέος κύριός της. Όφείλομεν δέ νά παρατηρήσωμεν ένταύθα, ότι πές δούλος άγοραζόμενος παρ' εύρωπαίου, άπελευθερούται πάραυτα' έν τούτοις, είνε δυσκολώτατον νά τόν πείση τις περί τούτου. Έσχτως εις περιηγητής είχε κομίσει μεθ' έαυτού εις Κάιρον δύο νεαρούς Γαλλάς' εις μάτην τοίς επαναλάμβανεν ότι ήσαν του λοιπού έλεύθεροι' έπίστευον πάντοτε ότι διατέλει δούλοι.

Ούτω λοιπόν, εάν έν καταδρομικόν εύρίσκε μαύρους έντός πλοίου τινός, τί θά έπραττεν, εάν ούτοι έδήλουν ότι επειδίασθησαν με την θέλησιν των; Θά άφηνε τό πλοϊον ν' απέλθη, και τούτο μετά δύο ή τρεις ήμέρας θ' άπειδάσκον έν πάση ήσυχία τό έμπόριον του. Η καταστολή λοιπόν της σωματεμπορείας της θαλάσσης είνε δυσκολώτατη. Έπί ενός συλλαμβανομένου δουλεμπορου, αναλογούσι δέκα οιτινες διαφεύγουσι, και ούτω, τό έπιδικωκόμενον άποτελεσμα ούδαμώς έπιτυγχάνεται. Όπως τό δουλεμπόριον καταργηθή, έπρεπε νά καταργηθώσιν αι άγοραι των δούλων, αίτινες πάντοτε άνθούσιν έν Αραβία, υπό την άνοχήν των τουρκικών άρχών.

Άλλοτε οι δούλοι επωλοούντο δημοσίως, έν ταίς πλατείαις, τώρα πωλούνται κρυφίως, ιδού όλη ή διαφορά. Οί δουλέμποροι άποειδάσκουσι τό έμπόριον των εις έρημόν τινα άκτήν, και εκειθεν διά ζηράς τό μεταφέρουσιν εις την Χοδείδαν. Όλος ό κόσμος τό μανθάνει και πρώτος ό διοικητής, άλλ' ούδεις ένοχλείται' άρκει ότι οι τύποι έτηρήθησαν και τά πράγματα έγέγοντο έν τώ κρυπτώ. Ο δουλέμπορος, άπαξ άφίχθεις εις Χοδείδαν, τοποθετεί τους μαύρους του εις τόν οικον ένός μεσίτου—και ύπάρχουσι περί τους είκοσι τοιοϋτοι έν Χοδείδα—διά των φροντίδων του έποίου πωλούνται, είτε έντός της πόλεως, είτε εις τό έσωτερικόν της χώρας.

Έννοείται, ότι αι τιμαί ποικίλλουσιν αναλόγως της ποιότητος του δούλου. Από τινων έτών μάλιστα, πολύ άνωψώθησαν, των δουλεμπόρων άναγκάζομενων νά δίδωσι μεγαλύτερα μπκασίστα εις τάς τουρκικας άρχάς. Ούχ ήττον, δύναται τις νά άγοράση ένα ύπνρητόν αντί 60 ή 80 ταλλήρων (έκαστον τάλληρον ίσοδυναμεί προς 4 φράγκα.) Αί γυναίκες των Γαλλών και αι Αθησι-

νίδες ζητούνται πολύ. Είναι εν γένει ἀρκιόταται τὸ χρώμα των εἶνε ἀρκιότατος λευκόν, ὁ δὲ τύπος τῆς φυσιογνωμίας των εὐρωπαϊκός. Αὐταὶ πληροῦσι τὰ κλείστα χαρμικὰ τῆς Ἀραβίας. Μία ὄραία Ἀθηναῖος δώδεκα ἐτών, εὐκόλως πωλεῖται ἀντὶ 120, ἢ 150 καὶ 200 ταλλήρων.

Ἐάν λοιπὸν ἐν Χοδείδῃ, ἔνθα ὑπάρχεισι δύο εὐρωπαϊκοὶ πρίξανοι, διενεργεῖται τοιοῦτον δουλεμπόριον, δύνασθε νὰ φαντασθῆτε τί γίνεται εἰς ἄλλας πόλεις. Ἐν Λοχευῇ, μικρῇ πόλει κειμένη πρὸς βορρῶν τῆς Χοδείδης, οἱ δούλοι πωλοῦνται ἀκόμη ἐπὶ δημοπρασίας, ὑψηλοκόπως ὁ διοικητὴς τῆς πόλεως ταύτης λαμβάνει δύο ταλλήρα δι' ἕκαστον πωλούμενον δούλον ἐπὶ πλέον καθ' ἕκαστον ἄξιον νέων δουλεμπόρων, ἐκλέγει ἕνα ἢ δύο ἐκ των δούλων των πρὸς ἴδιαν του χρῆσιν. Ὑπολογίζεται, ὅτι ὑπὲρ τούτων γιλιῶν δούλων πωλοῦνται ἐτησίως ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Χοδείδης, ἐν δὲ τῇ ἀγορᾷ τῆς Τρέσδης ἐτι περισσότεροι. Καὶ ἐν συνόλω, οἱ ἐκ τῆς Ἀφρικανικῆς παραλίας εἰς Ἀραβίαν κομιζόμενοι ἐτησίως δούλοι δὲν εἶνε ὀλιγώτεροι τῶν πεντακινητῶν.

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ

Μυθιστόρημα τοῦ Ζαρί.

(Συνέχεια.)

— Ἐλθέ, Λιέδα, ἔλθέ μίαν στιγμὴν νὰ τὸν ἴδῃς κόρη μου, εἶπεν ὁ κ. Δεστοῦρ, καὶ ἔπειτα θὰ ἴδῃς χάσιν, θὰ ἐπανεῖλθῃς ἐδῶ μαζὺ μετ' ἡμῶν οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει. Σεῖς, νεαροὶ μου φίλοι...

Ἡ Ἀξέλ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

— Θὰ ἐπανεῖλθω μετ' ὀλίγον νὰ σὰς ζητήσω ὅπως παραμείνητε πλησίον του μέχρι μεσονυκτίου. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Βράγ θ' ἀναπαυθῆ, μετέπειτα δὲ δύναται καὶ πάλιν νὰ σὰς ἀντικαταστήσῃ.

Ἐξήλθον τῆς αἰθούσης.

Ἡ Ἀξέλ τότε προὐχώρησε παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἐγονυπέτησε :

— Ζῆ! Ὑψιστε, θεέ μου!

Μετὰ παρέλευσιν τετάρτου, ὁ κ. Δεστοῦρ ἐπανεῖλθεν εἰς τὴν αἰθούσαν, ἔνθα ἡ Ἀξέλ περιεφέρετο βραδέως, λίαν συγκινημένη διότι ἐκλήθη οὕτω νὰ ἐπιμεληθῇ τοῦ Ἑρρίκου.

— Θ' ἀκολουθήσατε τὰς ὁδηγίας μου, εἶπεν ὁ κ. Δεστοῦρ: κατ' ἀρχὰς νὰ μὴ ὀμιλήτε, νὰ τῷ ἐπιβάλλητε διὰ νεύματος σιγὴν ἐάν θελήσῃ νὰ ὀμιλήσῃ ὁ Βράγ τῷ ἔθικεν ἐπιτηδεῖως ἕνα καλὸν ἐπίδησον, καὶ δὲν ὑπολείπεται ἢ νὰ τὸν βρέχητε ἐκ διαλειμμάτων, χωρὶς ποσῶς νὰ τὸν λύθητε, διὰ τοῦ ὕδατος τὸ ὅποιον θὰ εὔρητε ἐντὸς φιάλης: πρὸς τοῦτο θὰ κάμητε χρῆσιν τοῦ σπόγγου, καὶ αὐτὸ θὰ

γίνηται κατ' ἐξακολουθήσιν μέχρι μεσονυκτίου, ὁπότε ὁ Βράγ θὰ σὰς ἀντικαταστήσῃ, καὶ σεις τότε πηγαίνετε δι' ὕπνον, ἀγαπητὸν παιδίον. Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐκδούλευσιν. Ἐάν διψήσῃ, ὑπάρχει φιάλη ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὡς καὶ ποτήριον.

Ἐξήλθον τῆς αἰθούσης καὶ ἀνέβησαν τὴν μεγάλην λιθίνην κλίμακα.

Ὁ κ. Δεστοῦρ, προπορευομένης τῆς Ἀξέλ, εἰσήλθον εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ἑρρίκου, οὐτινος ἡ περιδεδεμένη κεφαλὴ ἀνεπαύετο ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς κλεισμένους.

— Μὴ κινεῖσθε ποσῶς, εἶπε, φίλτατε Ἑρρίκε, μὴ ὀμιλήτε: ἄρατε ἡσύχως νὰ βρέχηται ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου σας ἐπίδησον ἀνὰ πᾶσαν ἡμίσειαν ὥραν. Ἀύριον τὸ πρωὶ θὰ ἦμαι ἐπιεικέστερος καὶ θὰ σὰς ἐπιτρέψω νὰ συνομιλήτε καὶ νὰ κινήσθε. Ἐλπίζω ὅτι θὰ κοιμηθῆτε.

Καὶ ἀπεσύρθη, δεικνύων διὰ τοῦ νεύματος πρὸς τὴν Ἀξέλ τὴν φιάλην καὶ τὸν σπόγγον, τὴν ἐστίαν καὶ τὰ ζῦλα, καὶ ἀνακλιντρον παρὰ τὴν κλίνην.

Λυχνία, εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ θαλάμου, ἐλαμπε σκιαζομένη ὑπὸ πυκνοῦ περικαλύμματος.

Ἡγεῖ ἡ ἑνάτη ὥρα.

Ἡ Ἀξέλ τὸ πρῶτον ἐκάθησε παρὰ τὴν ἐστίαν. Σκέπτεται τὸ παράδοξον τοῦτο: ὅτι ἐκλήθη ἀκριβῶς νὰ ἐπιμεληθῇ ἐκείνου ὃν ζητεῖ ν' ἀποφεύγῃ! εὐχαριστεῖ τὸν ὕψιστον, διότι κῆξησεν, ἐν τῇ ἀγαθότητι του, τὸ δένδρον τὸ συντελέσασιν εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἑρρίκου.

Ἡγεῖ ἡ ἑνάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Ἀξέλ βυθίζει τὸν σπόγγον ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ καὶ, ἐπιτηδεῖως, χωρὶς οὐδὲ σταγόνα ν' ἀφήσῃ νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τραυματίου, βρέχει τὸν ἐπίδησον. εἶτα δὲ, ἐπανεῖλθουσα παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐπαναλαμβάνει τὸν ρεμβασμὸν τῆς:

— Οὕτω, ἐν διαστήματι μικροτέρῳ των ὀκτῶ ἡμερῶν, αὐτὸς ὃν ἠγάπα δι' ἔρωτος ὃν ἀκαταμάχητος εἰμαρμένη ὑπηγόρευε, εἰς ὃν ἡ καρδία τῆς ἀνῆκεν ἄρ' ἢ στιγμῆς τὸν συνήντησεν, αὐτὸς οὗτος ἔμελλε νὰ συζευχθῆ ἄλλην!

Ἡγεῖ ἡ δεκάτη καὶ ἡ Ἀξέλ ἠνεώσασιν τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπίδησου ὑγρὸν, ἐν ᾧ ὁ Ἑρρίκος ὑπνώττει, εἶτα δὲ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ παρὰ τὴν κλίνην ἀνακλιντροῦ.

Ἡ Λιέδα εἶνε ὄραία, ἡ Λιέδα εἶνε καλὴ καὶ γλυκεῖα, ἀρκῶς μετὰ πάθος τὸν μνηστῆρα τῆς, ἀμρότεροι ἀκούσιν εἰς μεγάλας καὶ ἀρχαίας οἰκογενείας: ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀνατροπὴν — τὰ πάντα εἶνε λίαν φυσικὰ γλιὰ, τότε, διατὶ αὐτὴ εὔρεθη, αὐτὴ, ἡ πτωχὴ κόρη, ἐπ' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ, διατὶ ὁ ἔρωτος ὃν ἠγάπα ἐπῆλθεν αἰφνης ὅπως τὴν μεταβάλλῃ, τὴν κατακυριεύσῃ ἐξ ὀλοκλήρου, ὡς ἐξ εἰρωνεῖας τῆς τύχης;

Δεκάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Ἀξέλ σπογγίζει τὰ ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς κυλιόμενα δάκρυα καὶ, λαμβάνουσα τὸν σπόγγον, τὸν θλίβει ἀπαλῶς ἄνωθεν τοῦ μετώπου τοῦ Ἑρρίκου.

Ὁ νεανίας ποιεῖ ἐλαφρὸν κίνημα προσφώνων λέξεις τινάς, ἀς μάτην ἡ Ἀξέλ προσπαθεῖ ν' ἀντιληφθῇ.

— Βλέπει ὄνειρον.

Καὶ ἀναλαμβάνει τὴν παρὰ τὴν κλίνην θέσιν τῆς:

— Βλέπει ὄνειρον περὶ τῆς εὐτυχίας του! Δὲν ὑπάρχεις πλέον, πτωχὴ μητέρα, διὰ νὰ με λάβῃς εἰς τὰς ἀγκάλας σου καὶ θεραπεύσῃς τὴν πάλλουσαν καρδίαν τῆς Ἀξέλ σου! Εἶμαι μόνη ἐν τῷ κόσμῳ! Αἱ σκέψεις τῆς τότε μετεπήδησαν ἐπὶ τοῦ ταξιδίου τῆς ὅπου ἐπεχείρησεν ἐκ τύχης σχεδὸν καὶ κινουμένη ἐξ ἀπέλπιστος παραφορᾶς.

— Ἀξέλ, Καμίλλη... προέφερον εὐκρινῶς ὁ Ἑρρίκος.

Ἡ Ἀξέλ, ἐκπληκτος, ἔρρεται πλησίον αὐτοῦ:

— Κοιμᾶται, ἀραγε, ἢ γνωρίζει ὅτι ἐγὼ τὸν ἐπαγρυπνῶ; — με καλεῖ διὰ τοῦ ὀνόματός μου, ποία εἶνε ἡ Καμίλλη;

Κλίνει, θεωροῦσα τὴν ὄψιν τοῦ ἀσθενοῦς, ὅστις στρέφει ὀλίγον τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ φῶς.

— Κοιμᾶται βεβαίως.

Ἡ Ἀξέλ διατελεῖ ἐν ἄκρῳ συγκινήσει.

Ἰδοῦ ἡ ἑνδεκάτη:

— Πόσον ταχέως παρέρχεται ἡ ὥρα!

Πάντοτε λαμβάνουσα τὸν σπόγγον, ἡ Ἀξέλ βρέχει τοὺς ἐπίδησους.

— Διψῶ, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς: ὕδωρ, παρκακῶ, καλέ μου Βράγ.

Ἡ νεανίς ἐμειδίασεν ἐπὶ τῷ ἀποδοθέντι αὐτῇ αὐτῇ ὀνόματι τοῦ κολοσσαῦ. Χύνει ἐκ τοῦ ἐν τῇ φιάλῃ ποτοῦ ἐν τῷ ποτηρίῳ, καὶ, ὑπεγείρουσα τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἑρρίκου διὰ τῆς χειρὸς τῆς ἢ θέτει ὑποκάτω τοῦ προσκεφαλαίου, φέρει τὸ ποτήριον εἰς τὰ χεῖλη του.

Ὁ Ἑρρίκος πίνει καὶ, ἵνα σημάνη ὅτι ἐκόρησε τὴν δίψαν του, θέτει τὴν χεῖρά ἐπὶ τῆς κρατούσης τὸ ποτήριον χειρὸς.

Ἄλλ' ἐπὶ τῇ ἐπαφῇ ταύτῃ ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἀξέλ! λέγει, μετὰ βαθείας ἐκπλήξεως καὶ ἄκρας γλυκύτητος.

— Ἐγὼ εἶμαι, κύριε, εἶπεν ἡ Ἀξέλ, συγκρατοῦσα τὴν συγκινήσιν τῆς: ὁ Βράγ κοιμᾶται καὶ σὰς ἐπαγρυπνῶ ἐγὼ ἕως οὐ ἐπανεῖλθῃ.

Ἡ Ἀξέλ ἀφεῖσα τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπανερχεται πλησίον τοῦ Ἑρρίκου, ὅστις ἠτοιμάζει: οὐ νὰ ὀμιλήσῃ.

— Μὴ ὀμιλήτε, κ. Ἑρρίκε, εἶνε ῥητῶς ἀπηγορευμένον. Κλείσατε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Ἑρρίκος σιωπᾷ, ἀλλὰ θεωρεῖ τὴν Ἀξέλ μετ' ἐκφράσεως σεβασμοῦ καὶ θαυμασμοῦ περιαιγούσης εἰς σύγχυσιν τὴν νεανίδα.

— Αὐτὸς, ὅστις τόσον ἀποτόμως μοὶ ὀμιλήσε χθὲς ἐν τῇ αἰθούσῃ! — Κοιμήθητε, τῷ ἔλεγεν.

Ἡγέρθη ὅπως εὖρη τὸ ἀνακλιντρον τῆς, νεύουσα πρὸς τὸν τραυματίαν νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Ἑρρίκος κλείει τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἀποκοιμᾶται.

— Φιλτάτη Λιέδα, ψιθυρίζει, ζῶ διὰ σέ.

Ἡ Ἀξέλ κινεῖ θλιβερώς τὴν κεφαλὴν, καὶ, στηρίζουσα αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ἀνακλιντροῦ ὑποκύπτει εἰς τὴν κόπωσιν ἢ τῇ ἐπίνεγκόν τῶσαι συγκινήσεις, τόση πάλιν. Ἰδοῦ καὶ αὐτὴ κυ-

ριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὕπνου.

Ἡγεῖ ἡ ἑνδεκάτη καὶ ἡμίσεια. Ἡ Ἀξέλ δὲν ἀκούει: ἀλλ' ὁ Ἑρρίκος, ὅστις ἦτο ἀπλῶς βεβουλισμένος ἐν ἀορίστῳ ρεμβασμῷ, ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τῷ ξηρῷ ἤλω ὃν παρήγαγε τὸ ἔκκριμα.

Βλέπει τὴν νεανίδα ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ: ἡ κεφαλὴ τῆς, ὅπισθεν κεκλιμένη, ἀναπαύεται ἐπιχαρίτως ἐπὶ τοῦ διπλουμένου αὐτῆς βραχίονος. — Ἐλαφρὰ πνοὴ ἐξέρχεται τῶν χειλέων τῆς.

Ὁ Ἑρρίκος ἀναμνηστικῶς τῆς παρὰ τὸ σπῆλαιον σκηνῆς. Ὅλη ἡ ἐκπληξίς ἦν τὸ μυστήριον τοῦτο τῷ παρήγαγεν, ἐπανερχεται εἰς τὴν μνήμην του, ὅλα τὰ παράδοξα θέληματα τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸν κατακυριεύουσιν ἐκ νέου.

— Δὲν θὰ τὴν προσδώσω, σκέπτεται καὶ πάλιν, κλίνων ὀλίγον ἵνα κάλλιον ᾗδῃ αὐτὴν. Ὅχι, οὐδ' εἰς τὴν ἰδίαν θὰ τὸ ἀνακοινώσω.

Καὶ τὰ λεπτὰ παρέρχονται καὶ ἤγει μεσονύκτιον.

Ἡ Ἀξέλ ἀφυπνίζεται, ὁ Ἑρρίκος ἐπαναπίπτει ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου κλείων τοὺς ὀφθαλμούς, τὰ βήματα τοῦ Βράγ ἀκούονται ἐπὶ τῆς κλίμακος.

— Μεσονύκτιον ἦδη!

Ἡ νεανίς βρέγουσα τὸν σπόγγον, τὸν θλίβει ἐπὶ τοῦ φλέγοντος μετώπου τοῦ Ἑρρίκου, ὅστις ἰσχυρὰν καταβάλλει προσπάθειαν ὅπως συγκρατήσῃ τὴν συγκινήσιν του.

Ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ εἰσέρχεται ὁ Βράγ.

— Πῶς εἶνε;

— Ἐκοιμᾶτο σχεδὸν καθ' ὅλον τὸ διάστημα.

— Καλὰ, πᾶσι καλὰ, πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε, κύριε Ἀξέλ.

— Ἐπιεν ὀλίγον ποτόν.

— Τὸ βλέπω: αὐριο θὰ ἦναι καλῆτερα, καληνύκτα, μὴ χάνετε καιρὸ γιὰ ὕπνον.

— Εὐχαριστῶ κ. Βράγ.

Καὶ ἡ Ἀξέλ ἐξήλθεν.

IX.

Ἡ Λιέδα δὲν ἐκοιμήθη. Ἡ ὑπερεξημένη φαντασία τῆς ἐπὶ τῇ σκέψει τοῦ κινδύνου ὃν διέτρεξεν ὁ Ἑρρίκος, παρουσίαζε πρὸ αὐτῆς, ἐν τῇ σκοτίᾳ τῆς νυκτός, θεάματα φρικώδη.

Ἐπῆλθε τέλος ἡ ἡμέρα ὅπως ἐκδιώξῃ ὅλα αὐτὰ τὰ φάσματα. Ἡ Μίρκα εἰσήλθεν ἐνωρὶς παρὰ τῆς νεαρᾶς τῆς κυρίας. — ὁ Βράγ, ἀναπληρωθεὶς παρὰ τῷ Ἑρρίκῳ ὑπὸ τοῦ κ. Δεστοῦρ, ἤρξατο νὰ τῇ εἶπῃ τὰ καθέκαστα ἀφαιρέσας τὸν ἐπίδησον, εἶδεν ὅτι τὸ τραῦμα εἶχεν ἐντελῶς κλεισθῆ καὶ οὐδεμίαν πλέον συνέπειαν ἔμελλε νὰ ἔχῃ.

— Ἀλλὰ πῶς διήλθε τὴν νύκτα, ἠρώτησεν ἡ Λιέδα.

— Πολὺ λαμπρῶς, δεσποινίς: ὁ νέος μας ὀδοιπόρος ἔμεινεν ἕως τὰ μεσάνυκτα, καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ κ. Ἑρρίκος ἐκοιμᾶτο ὑπερᾶλλῃ τὸ διάστημα ὁ κ. Ἑρρίκος ἐκοιμᾶτο, μετ' ὀλίγον, πολὺ ὀλίγον παραχρῆν ἀλλὰ δὲν ὀμιλήσε ἕως τὸ πρωὶ, πιστὸς εἰς τὸν λόγον του. — τὸ πρωὶ ἤθι-

ΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ

Ο κ. Έδγαρ Γκουίλμω, καθηγητής της ιστορίας εν τη Εθνικῇ Σχολῇ τῶν Νεαρῶν Τυφλῶν ἐν Παρίσις, ἐξέδωκε πρό τινας ἐνδιαφέρουσας πραγματείας ἐπιγραφομένην «Ιστορία τῶν τυφλοῦ.» Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ὁ συγγραφεὺς ἀφοῦ διηγηθῆ τὰς διαφόρους περιπετείας τῆς ζωῆς τοῦ Βαλεντίνου HaBy, τῷ μεγάλῳ τούτου καὶ μετρίῳ φιλανθρώπου, εἰς τὸν ὅποιον οἱ ἀτυχεῖς ἐστερημένοι δράσεως ἀφείλουσι, τρόπον τινά, νέαν ζωὴν, ἀπαριθμεῖ τὰ ὑφιστάμενα ἤδη πρὸς διδασκαλίαν τῶν τυφλῶν ἐν Εὐρώπῃ καταστήματα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τυφλῶν ἐν Εὐρώπῃ ἀνέρχεται ἤδη εἰς 30,000. Εἰς τινὰς χώρας, ὡς π.χ. ἐν Σουδαν, περιέρχονται κατὰ ἑμίλους πολυαριθμοί. Ἐν Ἀλγερίᾳ ἀριθμοῦνται 1336 παιδία καὶ 5,330 ἡλικιωμένοι ἀνθρώποι τυφλοί. Καὶ δυστυχῶς, ἡ Ἀλγερία δὲν ἔχει οὔτε σχολὴν οὔτε ἐργαστασίον διὰ τούτους ἀτυχεῖς τούτους. Ἡ Γαλλία, κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν, ἔχει 32,056 τυφλοὺς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὧν 2548 κάτω τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων οἱ 830 (450 ἄρρενες καὶ 380 θήλειαι), λαμβάνουσιν ἐκπαίδευσιν εἰς εἰκοσιτρία σχολεῖα, ὧν τὰ πέντε δι' ἄρρενα, τὰ ἑπτὰ διὰ θήλεια καὶ τὰ ἕνδεκα μικτά. Τὰ Σχολεῖα ταῦτα συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ ὑπὸ τῶν Δήμων. Οἱ Παρίσιοι ἔχουσι τέσσαρας τοιαύτας σχολάς: Ἴον τὸ Ἐθνικὸν Διδασκαλεῖον τῶν Νεαρῶν Τυφλῶν, ἰδρυθὲν πρὸ ἑκατὸν τεσσαρῶν ἐτῶν. 2ον τὴν Σχολὴν Μπαίλ, ἰδρυθεῖσαν τῷ 1883. 3ον τὸ κατάστημα τῶν τυφλῶν τοῦ Ἁγίου Παύλου, ἰδρυθὲν τῷ 1852, καὶ 4ον τὸ κατάστημα τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἰδρυθὲν τῷ 1875. Τὸ μέγα διδασκαλεῖον τῶν Τυφλῶν τῶν Παρισίων, τὸ ὅποιον ἐχρησίμωσεν ὡς πρότυπον διὰ τὰ ἄλλα, ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἀπὸ τοῦ 1843 κατέχει λαμπρὰν οἰκοδομήν ἐν τῇ Λεωφόρῳ τῶν Ἀπομάχων. Περιλαμβάνει πλέον τῶν 150 ἀρρένων καὶ 80 κορασίων. Μεταξὺ τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ οἱ 29 εἰνε τυφλοὶ, ὧν 10 γυναῖκες. Ἡ μουσικὴ ἰδίᾳ διδάσκειται ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ. Οἱ πλείστοι τῶν καθηγητῶν εἰνε διακεκριμένοι μουσικοί. Δίδονται δὲ καὶ συχναὶ συναυλίαι, λίαν συχνάζομεναι ὑπὸ τοῦ κοινοῦ. Πολλοὶ τῶν μαθητῶν εἰνε ἀξιοσύστατοι χορδισταὶ κλειδοκυμβάλων, καὶ κερδαίνουσιν ἐντίμως τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου. Ἡ Σχολὴ ἔχει ὡς ἐξάρτημα καὶ ἐν τυπογραφείῳ, τὸ ὅποιον ἀπὸ τοῦ 1852 ἐξετύπωσε περὶ τὰς 58,000 τόμων. Τὸ Βιβλιοδετεῖον ἐπίσης ἀποτελεῖ ἐξάρτημα τῆς Σχολῆς, καὶ ἐν τῇ τέχνῃ ταύτῃ διακρίνονται οἱ τυφλοί.

Εἰμεθα λοιπὸν μακρὰν τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν οἱ δυστυχεῖς στερούμενοι δράσεως ἐγκατελείποντο ἐκτὸς τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἔχει δὲ πλη-

τός μου ἐπιλομοῶν ποτὶ ἐν ἑκατοντάδων ψεῦδων, αἵτινες ἐλκίζοντο τὰ κλινωσκεπάσματα ἐνὸς ἀγγελιαφόρου. ὅστις, κατακλιθεὶς πρὸ ἐμοῦ, μετεχειρίσθη τὰ ἰδικὰ μου κλινωσκεπάσματα ἅτινα ἦσαν καθαρὰ, ἀντὶ τῶν ἰδικῶν του, ἅτινα ἦσαν κατὰ μέστα ἐκ τῶν ἀνυποφόρων τούτων ζωφίων καὶ τὰ ὅποια ἐν ἀγνοίᾳ μετεχειρίσθη ἐγὼ, ἀλλ' ὅταν ἤγνων ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο πλέον ἀργά! ἤμην φθειρόπληστος! Ἐνεκα λοιπὸν τούτου δὲν ἠδυνάμην νὰ κοιμηθῶ καὶ διὰ νὰ περάσω τὴν ὥραν εὐχερέστερην ἐξῆλθον εἰς τὸν ἐξώστην καὶ κουλουριασμένος ἐντὸς τοῦ μανδύου μου ἐκάθισεν ἐπὶ τινος καθίσματος πλησίον τοῦ φυλάσσοντος τὸ ταμεῖον καὶ τὴν σημαίαν τοῦ Συντάγματος σκοποῦ, ἐπειδὴ δὲ ἦτο σκότος πυκνὸν, τὸ μόνον φωτεινὸν μέρος εἰς ὃ ἐστάθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου ἦτο τὸ οἶκημα τοῦ τουρκικοῦ προξενείου. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἠθέλησα νὰ δώσω προσοχὴν μεγάλην εἰς τὰ ἔνδον τῶν ὕλων τῶν παραθύρων τοῦ τουρκικοῦ προξενείου ποικιλόχροα φῶτα, ἀλλ' ὅταν εἶδον αὐτὰ μετατοπιζόμενα καὶ ἀντικαθιστάμενα τὰ ἐρυθρὰ, διὰ κυανῶν καὶ ταῦτα διὰ κίτρινων καὶ τ' ἀνάπαλιν, ἐπίεσθη ὅτι ὁ τούρκος πρόξενος συνεννοεῖτο συνθηματικῶς μετὰ τῶν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀράχθου τουρκικῶν δυνάμεων, αἵτινες ἐγρύπνου καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, φοβούμεναι ν. κτερινὴν ἐπίθεσιν μας, ἣν βεβαίως θὰ ἠδύναντο ἀποτελεσματικῶς ν' ἀποκρούσωσι χάρις εἰς τὰ κανδήλια τοῦ Προξενείου. Ἐμείνα, λοιπὸν ἐπὶ δύο τρεῖς ὀλοκλήρους ὥρας θεώμενος τὴν διὰ τῶν κανδηλίων τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν τοῦ τουρκικοῦ Προξενείου μετὰ τῶν τουρκικῶν δυνάμεων, μεχριστού πλέον, μὴ ἔχοντος τοῦ Προξενίου ν' ἀναγγεῖλῃ ἄλλο τι, ἐσβυσαν τὰ κανδήλια καὶ ἐσκοτίσθησαν τὰ παράθυρα, μεθ' ὃ εἰσῆλθον εἰς τὸν κοιτῶνα ἔνθα ἐκοιμάτο ἅπαν τὸ κατώτερον προσωπικὸν τοῦ Φρουραρχείου καὶ τοῦ Συντάγματος, συνιστάμενον ἐκ δέκα ὑπαξιωματικῶν γραφῶν καὶ τεσσαρῶν στρατιωτῶν ἀγγελιοφόρων καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμην καὶ πάλιν νὰ κοιμηθῶ, ἐξύπνησα συνάδελφόν μου τινά, τὸ μὲν ἵνα τῷ ἀναγγεῖλω τὰ κανδήλια τοῦ τουρκικοῦ προξενείου, τὸ δὲ ἵνα εὖρω συντροφίαν, ἀλλ' οὗτος, περισσότερον ἐνδιαφερόμενος περὶ τῆς σωματικῆς του ἀναπαύσεως ἢ περὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ τούρκου προξενίου, μοὶ ἀπήντησεν εἰς ἀρχαίαν φράσιν:

— Ἐς αὐριοντάσπουδαῖα καὶ ἐσκεπασθηκαλῆτερον. Βλέπων πλέον ὅτι δὲν ἦτον ἄλλος τρόπος νὰ περάσω τὴν νύκτα ἢ νὰ κατακλιθῶ, εἰσῆλθον εἰς εἰς τὴν φθειροβρηθῆ στρωμνὴν μου καὶ κλείσας τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐσφίλιωσα καλῶς τὰ χεῖλη ἐκ φόβου μὴ τι τῶν κατηραμένων τούτων ζωφίων εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ στόματός μου.

Τὴν ἐπαύριον ἀνέφεραν ἀμωδίως τὰ περὶ τῶν κανδηλίων τοῦ τουρκικοῦ προξενείου, ἀλλ' οὐδὲν ἐνηργήθη φαίνεται, διότι ὁ τούρκος πρόξενος καθ' ἐσπέραν ἐξηκολούθει θέτων εἰς ἐνεργεῖαν τὰ κανδήλια του! Ἄς εἶχομεν καὶ ἡμεῖς ἓνα πρόξενον σὰν τὸν Μαχμούτ - ἐφένδην!

λῆσε νὰ σηκωθῆ, ἀλλ' ὁ κύριος πατέρας σας τοῦ εἶπε νὰ σηκωθῆ ἀργότερα.

— Πόσον τὸν ἀγαπῶ, Μίρκα, τὸν Ἑρρίκόν μου! ἠσθάνθη τούτο πλειότερον ἀπὸ τῆς φουερᾶς ἐκείνης στιγμῆς. Θὰ εἶδιδον τὴν ζωὴν μου δι' αὐτόν... καὶ ὅμως, θὰ τὸ πιστεύσης; δὲν τῷ ἔχω εἶπει τίποτε περὶ τούτου.

— Πῶς, δεσποινίς;

(ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΑ ΚΑΝΔΗΛΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ

Κατὰ τὸ ἐπιστρατεϊκὸν τῆς Ἑλλάδος ἔτος 1885-86 τοῦ ἐν Ἄρτῃ τουρκικοῦ Προξενείου προέστατο Μαχμούτ - ἐφένδης τις, συμμαθητῆς μου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀνὴρ εὐφυῆς, εἰς ἄκρον φιλόπατρις καὶ λίαν ἀνεπτυγμένος, ὡς τυγχάνουσι πάντες οἱ τῆς ὁμόρου ἐπικρατείας, ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅστις οὐδέποτε ἐγκατέλειπε τὴν Ἄρταν ἢ μόνον ὁσάκις ἤθελε νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ ἀπέναντι τῆς πόλεως ταύτης ἐστρατοπεδουμένου τούρκου ἀρχηγοῦ, καὶ τούτο ἐπὶ ὀλίγας μόνον ὥρας. Ὁ Μαχμούτ - ἐφένδης, ὅν, ἐν παρόδῳ εἰρήσθω, πολλὰκις ἐπλησίασα, ἤξευρε τὰ πάντα ἐκ μέρους τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, διὰ τε τῶν ἐμμίσθων ὀργάνων του, ἐλευθέρων ἑλλήνων ὄντων δυστυχῶς, καὶ τῶν ἐφημερίδων τῶν Ἀθηνῶν, ἃς καθημερινῶς διεβίβαζεν εἰς τὸ τουρκικὸν στρατόπεδον, καὶ δὲν θὰ εἶπω ὑπερβολὴν, ἐὰν προσθέσω ὅτι ἐγνώριζε καὶ αὐτὰ τὰ μυστικά τοῦ ἑλληνικοῦ ἀρχηγείου σχεδία, ἐν ᾧ οἱ ἡμέτεροι ἐν Ἰωαννίνοις, Ἀργυροκαστρῷ, Πρεβέζῃ καὶ Φιλιπιάδῃ πρόξενοι δὲν ἐγνώριζον τίποτε καὶ δὲν ἐνῆργουν τίποτε, ὃ δὲ τῆς Φιλιπιάδος μάλιστα ἔμενε διαρκῶς ἐν Ἄρτῃ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐστενοχωρεῖτο μένων ἐν τῇ κωμῶπιλει τῆς Φιλιπιάδος, ἐξ ἐλλείψεως συναστροφῆς! Τοιοῦτον εἶνε δυστυχῶς τὸ μέγα μέρος τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος!

Ὁ Μαχμούτ - ἐφένδης, καίτοι μεταδίδων τὰ πάντα προφορικῶς τε καὶ γραπτῶς κατ' ἡμέραν τῷ τούρκῳ ἀρχηγῷ, οὐχ ἦττον ὅμως, ὅπως ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν πιστὴν τοῦ καθήκοντός του ἐκπλήρωσιν καὶ ὡς ὑπαλλήλου καὶ ὡς τούρκου, ἐπενόησεν ἴδιον τρόπον ὅπως ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἐν καιρῷ νικτὸς δύναται νὰ πληροφορῇ τὰ καθέκαστα τοὺς εἰς ὁμοφύλους του καὶ ἰδοῦ διὰ ποίου εὐφυοῦς μὲν ἀλλ' ἀπλουστά του τρόπου:

Ἐθετεν ὀπισθεν τῶν ὕλων τῶν δύο—τριῶν τοῦ Προξενείου παραθύρων, ἅτινα ἦσαν εἰς ἀπόστασιν 1800 μέτρων ἀντικρῶ τῶν τουρκικῶν ὄχυρωμάτων, ἀνημμένα κανδήλια τριῶν χρωμάτων: ἐρυθροῦ, κυανοῦ καὶ κίτρινου, ἐκ δὲ τῆς καταλλήλου αὐτῶν το-

ποθετήσεως καὶ κινήσεως ὁ τούρκος ἀρχηγὸς ἀνεγίνωσκεν εὐκρινέστατα πᾶν ὅ,τι ὁ πρόξενος ἤθελε νὰ τῷ ἀνακοινώσῃ, ὅσον δὴποτε σκότος καὶ ἀν ἦτο, ὅση δὴποτε κακοκαιρία καὶ ἐὰν ἐκαμνεν, ἦσαν δὲ τὰ κανδήλια ταῦτα ἅπλᾳ ποτήρια δι' ὧν συνήθως πίνομεν ὕδωρ, πεπληρωμένα ὕδατος βεβαμμένου ἐρυθροῦ, κυανοῦ καὶ κίτρινου, ἐφ' ὧν ἔκαίε θρυαλλίς δι' ἐλαίου ἀπλουστάτα, ὡς αἱ κανδήλια τῶν ἡμετέρων ἐκκλησιῶν.

Ἐπειδὴ, ἐνδεχόμενον νὰ φανῆ τινι δύσκολος ὁ φυσικὸς οὗτος τηλεγραφικὸς τῆς συνεννοήσεως τοῦ ἐν Ἄρτῃ τούρκου Προξένου μετὰ τοῦ τουρκικοῦ στρατοπέδου τρόπος, ἃς μοὶ ἐπιτραπῆ νὰ μεταφράσω αὐτὸν ἑλληνιστὶ ὡς ἐξῆς: ἔχομεν ἀφ' ἐνὸς 24 γράμματα εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλώσσαν καὶ ἀφ' ἐτέρου 3 χρώματα, ἦτοι τὸ ἐρυθρὸν, τὸ κυανὸν καὶ τὸ κίτρινον, εἰς ἃ ἀναλογοῦσιν ἀνά 8 γράμματα. Ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἐρυθρὸν ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν πρώτων 8 γραμμάτων, ἢ ἀπὸ τοῦ Α μέχρι τοῦ Θ, τὸ κυανὸν ἐπὶ τῶν ἐπομένων 8 ἢ ἀπὸ τοῦ Ι μέχρι τοῦ Π καὶ τὸ κίτρινον ἐπὶ τῶν 8 τελευταίων ἢ ἀπὸ τοῦ Ρ μέχρι τοῦ Ω καὶ, θὰ ἔχομεν φυσικῶς τὸν ἐπόμενον νῆνακα:

Table with 3 columns listing letters and colors: A-1 Κανδήλιον ἐρυθροῦ, B-2 Κανδήλια ἐρυθρᾶ, Γ-3, Δ-4, Ε-5, Ζ-6, Η-7, Θ-8, Ι-1 Κανδήλιον κυανοῦ, Κ-2 Κανδήλια κυανᾶ, Λ-3, Μ-4, N-5, O-6, Π-8, P-1 Κανδήλιον κίτρινον, Σ-2 Κανδήλια κίτρινα, Τ-3, Υ-4, Φ-5, Χ-6, Ψ-7, Ω-8.

Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ πίνακος τούτου δυνάμεθα νὰ τηλεγραφήσωμεν διὰ τῶν κανδηλίων, μεταχειριζόμενοι δι' ἕκαστον γράμμα τόσα τοιαῦτα ἐρυθρὰ κυανὰ ἢ κίτρινα ὅσα ἐν τῷ προκειμένῳ πίνακι φαίνονται ἀπέναντι ἐκάστου γράμματος ἐκ τῶν 24 τοῦ ἀλφαβήτου. Ἐὰν π.χ. θελήσωμεν νὰ τηλεγραφήσωμεν τὴν φράσιν: Οἱ Ἕλληνες ὄρμωσι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα θὰ παραθέσωμεν διὰ τὰ 16 ταῦτα γράμματα ἐκ περιτροπῆς 16 σειρᾶς κανδηλίων ἦτοι 7 κυανᾶ, 1 κυανὸν, 5 ἐρυθρᾶ, 3 κυανᾶ, 7 ἐρυθρᾶ, 5 κυανᾶ, 5 ἐρυθρᾶ, 2 κίτρινα, 7 κυανᾶ, 1 κίτρινον, 4 κυανᾶ, 7 κυανᾶ, 4 κίτρινα, 1 κίτρινον καὶ 1 κυανὸν, καὶ οὕτως ἔχομεν τὴν ζητούμενην φράσιν τηλεγραφημένην!

Βεβαίως αἱ στρατιωτικαὶ καὶ αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ἄρτης οὐδὲν ἐγνώριζον περὶ τῶν κανδηλίων τοῦ τουρκικοῦ προξενείου, καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν θὰ ἐγνώριζον τούτο, καὶ δὲν θὰ ἐγράφετο ἢ παροῦσα ἐπιστρατεϊακῇ ἀνάμνησις, ἐὰν ὅλως τυχαίως καὶ δὲν συναλάμβανον τὴν δέουσαν ὑπόνοιαν, ἰδοῦ δὲ τίνι τρόπῳ εἶδον αὐτά.

Κατὰ νύκτα τινὰ τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Μαρτίου (τοῦ ἔτους 1886) δὲν ἠδυνάμην νὰ κοιμηθῶ ἐκ τῶν ληστρικών ἐπὶ τοῦ σώμα-

ρεστάτον δίκαιον ὁ κ. Ἐδγάρδος Γκουϊλμπώ, κα-
τατάσσων τὸν Βαλεντινὸν Haury καὶ τοὺς βαδίσαν-
τας ἐπὶ τὰ ἔγνη του, μεταξὺ τῶν μεγάλων εὐεργε-
τῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ

Συνέντευξις σιλανθρώπου μεθ' ἐνὸς βάλκντιστῶμου.
— Προσκληθὼς τοῦ βάλκντιστῶμου καὶ αἱ διαρκεῖς αὐ-
τῆς ἐργασίαι του. — Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παραστασις
τοῦ μελοδραματός «Μαρκου Βότσαρη». — Ὅχι τοὺς γράψω
νὰ ἔλθουν!

Γαλλικὴ τις ἐφημερίδα γράφει νοστιμὸν ἄρθρον περὶ
τῆς ἐν φιλικῇ συναντήσεως ἐνὸς φιλανθρώπου μετὰ τι-
νος βάλκντιστῶμου καταδεδικαιμένου εἰς ἐνὸς ἔτους εἰρ-
κτῆν. Ὁ ἡμέτερος βάλκντιστῶμος εἶνε ὠραῖος εἰκοσθε-
τῆς καὶ κομφοτάτου ἐξωτερικοῦ νεανίας, κάλλιστα ἐκ-
φορζόμενος καὶ συνάμα κἀτοχὸς φιλολογικῶν γνώσεων.
Δὲν μετανοεῖ ποτὸς διὰ τὰς πράξεις του ἐξ ἐναντίας εἶνε
ὑπερήφανος διὰ τὴν ἰδιοσυίαν του, τὸ μόνον δὲ θέλει
αὐτὸν εἶνε ὅτι συνελήθη, καὶ μεγάλως ἀποραεῖ πῶς τό-
σον ἀδέξιτος ἐφάνη κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Αἰσθάνεται
ἀκαταμάχητον ἀηδίαν πρὸς τοὺς δολοφόνους καὶ βαθεῖαν
περιφρόνησιν πρὸς τοὺς φρονεῦοντας κλέπτας καὶ λοι-
ποὺς νοκτοκλέπτας. «Μάλιστα, κύριε, ἔλεγε πρὸς τὸν
φιλανθρώπου ἐπισκέπτῃν του, ὅλοι ἐν τῷ κόσμῳ πιθα-
νὸν νὰ ἦναι κλέπται ἢ δολοφόνοι· ἀλλ' ὁ βάλκντιστῶμος
εἶνε εἰς καλλιτέχνης.» Καὶ ἤρξατο τότε δι' ἐκτενοῦς
καὶ γλαφυροῦ λογιδρίου ἐκθειάζων τὸ ἐπάγγελμά του ὅ-
περ ἀπεκάλει σπάνιον δῶρον τῆς φύσεως.

Τὸ τέλος ὅμως εἶνε πολὺ νοστιμώτερον τῆς ἀρχῆς.
Ἐν ᾧ ὁ φιλανθρώπος ἐτοιμάζεται ν' ἀπέλθῃ, ἐκείνος
τὸν ἀνακαλεῖ ὅπως. «Ἐλθσον ἡμεῖς, κύριε, τῷ λέγει,
τὸ ὠρολόγιον σὰς.» Καὶ πραγματικῶς τὸ ὠρολόγιον ἔλειπεν
ἀπὸ τοῦ θυλακίου τοῦ ἐπισκέπτου, ὑπεξαιρηθὲν ἐντέχνως
παρὰ τοῦ λωποδύτου. «Ὅχι ἤμην, προσέθηκε, πολὺ ἀξιοκα-
τακτὸς, κλέπτων ἀνθρώπων εὐγενῆ ὡς ὑμεῖς· ἀλλὰ τὸ
ἐγκρα διὰ νὰ σὰς δεῖξω τὴν μεγάλην μου ἰκανότητά.»

Ἦρχισε καὶ τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν μελοδραμα, νὰ λαμ-
βάνῃ ζωὴν καὶ ἔχει πλέον νὰ συγκλήθῃ τοὺς ζητοῦντας
ὀπλῶς τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ συρρέῃ ἐν αὐτῷ
τὸ πλῆθος ὅπως διέλθῃ ὠραῖα περπνὰς καὶ εὐαρέστους,
ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ εἰς τοὺς Κρισπίνους καὶ Τρο-
δάκτους. Ἀπίστευτος μάλιστα ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τοῦ
ἐσχάτως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρασταθέντος Μαρξοῦ
Βέτσαρη, μελοδράματος τοῦ Ἑλλήνου μουσουργοῦ
κ. Καρρέρ, ἐφ' ὅλας τὰς ἐσπέρας καθ' ἃς τοῦτο παρί-
στατο, τὸ μέγα θέατρον Τσιτσιβιὰ ἤτο καταμα-
στον πλῆθους καὶ αἱ ἀλεξανδριναὶ ἐφημερίδες γράφου-
σιν ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνθυμοῦνται προμοσίαν ἐν αὐτῷ
συρροῇ.

Ὁ Μάρκος Βότσαρης κρίνεται ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν
καὶ ἰδίως διὰ τὴν ἔμπνευσίν του ὡς ἐν τῶν ἀριστουργη-
μάτων του κ. Καρρέρ, τὸ finale μάλιστα ἐν αὐτῷ ἡδὲ
τρίτης πράξεως εἶνε τι ἀνταξίον τοῦ κάλαμου τοῦ Βέρδη.
Ὁ Χριστιανὸς τὸ ἔργον τοῦτο θιάσθη ἀπῆλθεν ἤδη εἰς
Καίρον ἵνα δώσῃ καὶ ἐκεῖ 8 πᾶραστάσεις ἐν τῷ ἀντι-

βασιλικῷ θεάτρῳ, ἡ δὲ Ἐργολογία τοῦ θεάτρου Ἀλε-
ξανδρείας ζητεῖ διὰ κληρονομικῆς πρὸς τὸν κ. Καρρέρ
ἐπιστολῆς καὶ ἐπέρας αὐτοῦ συνθέσεις, ἰδίως τὴν Μαρίαν
Ἀντωνιέτταν κλπ.

Ἐπαρχιώτης ἦλθε νὰ ἐνδικριψῇ ἡμέρας τινὰς
εἰς τὴν οἰκίαν φίλου του νεανύμου, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν
γῆμων του. Ἐμείναν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, οἱ δὲ φιλοξε-
νοῦντες αὐτὸν, βλέποντες ὅτι οὐδὲ κἄν λόγον ἔκρυψε
περὶ ἀναχωρήσεως καὶ θέλοντες νὰ τῷ ὑποδείξωσιν ὅτι
καθίστατο φορτικὸς, ἠναγκάσθησαν νὰ τῷ εἰπωσι :

— Δὲν ἐπιθυμοῦσατε λοιπὸν τὴν σύζυγον καὶ τὰ
τέκνα σας :

— Ναι, ἔχετε δίκαιον, ἀπήντησεν ἐκείνος μελαγ-
χολικῶς, θὰ τοὺς γράψω νὰ ἔλθουν καὶ αὐτοί!

ΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Μέσα στὰ χιόνια τοῦ Γενάρη,
μόνη στῆς γῆς τὴν ἀγκαλιά,
ἀνθίζει μὲ περίσσια χάρι
ἡ μυρωμένη μυγδαλιά.

Καὶ στὰ κλαριά της τ' ἀνθισμένα
ποῦ φέρουν τὸν καλὸ καιρὸ,
φέλνουν πουλιὰ εὐτυχημένα
τραγοῦδι ἀγάπης τρυφερό.

Λευκὴ σὰν κρίνο ποῦ ἀφίνει
γλυκεῖα ὀλοῦθε μυρουδιά,
ὡτὰν αὐτὰν ἀνθεῖ καὶ σβύνει,
κ' ἔχει τὴν ἴδια τὴν καρδιά.

Πρωτὶ, πρωτὶ, δροσολουμένη
γέρνει στὸν Ἥλιο τὴν κορφή,
καὶ εἶνε μ' αὐτὸν ἐρωτευμένη
καὶ εἶν' ἡ ἀγάπη της κρυφή.

Δὲν εἶνε ῥοδωνιά τ' Ἀπρίλη
ποῦ ἡ μυρουδιά της σοῦ μιλεῖ,
κ' ἔχει γι' ἀνθοὺς κλεμμένα χεῖλη
ποῦ 'νε πλασμένα γιὰ φιλή,

Μ' ἀπὸ τὰ μῦρα ποῦ σκορπίζει
μὲς στὸ χεῖμῶνα, στὸ Βορέϊα,

Θαρρεῖς σιγὰ πῶς σοῦ χαρίζε
γλυκεῖα, γλυκεῖα παρηγοριά.

Καὶ στοὺς ἀνθοὺς της ποῦ ἀρπάζει
ἀγέρως, ποῦ δὲν τὴν πονεῖ,
γέρονε γλωμὴ καὶ ἀναστενάζει
καὶ εἶνε στὸν πόνο ταπεινή.

Ἰανουάριος, 1889.

Α. Γρ. Μπουρνιάς.

Ο ΜΙΔΑΣ
ΚΑΙ Ο ΚΟΥΡΕΥΣ ΤΟΥ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΜΜΕΤΡΟΣ
ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΥΟ
(ΤΕΛΟΣ)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἡ ἐσχατικὴ τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου. Εἰς τὸ βάθος
ἐκτείνεται ἄπικς ὁ κήπος, ἐν ᾧ μόλις διακρίνονται τὰ ἀ-
νάκτορα. Δεξιὰ, εἰς τὸ τρίτον παρασκηνίον, πυκνὸς κά-
λαμων, ἀριστερὰ καὶ πρὸς τὸ βάθος, μέγας λελαξευμέ-
νος λίθος.

Λ' ἴσ. (ἔξερχομένη τοῦ κήπου.)

Ἄ! ἦ ῥα τέλος καὶ ἐγὼ μὲς ὠρα ἡσυχία!
Δεῖξ νὰ ἔχῃ, τὸ λοιπὸν, ἡ Ἦρα, ἡ Ἑστία,
ἡ Ἀρταμις, ὁ Περσεῖδων, ὁ Ἄρης, ὁ Ἀπόλλων,
καὶ τὸ συνάρι τῶν Θεῶν, μὲ μίαν λέξιν, ὅλον!
Μόλις, ποῦ λέτε, ἔφυγεν ὁ Κουαζάρης, 'μπάνω
σ' τοῦ Μίδα τὸ δωμάτιον, τὸ χρυσοστολισμένο,
ζητῶ τὸν Μίδα, τίποτα! τρυγῶ μου κυττάξω,
κνεῖς! Μεγαλειότατε, ἀρχίζω νὰ φωνάζω.
μιλιὰ! Μεγαλειότατε, ἔκνευοναῶ πάλι,
ποῦ εἴσθε, σὰς γυρεύουνα, ἀκοῦτε: Μὴ μεγάλη
τότε, φωνὴ ἀκούσθηκα νὰ βραχίνη ἀπὸ πίσω
ἀπὸ τὸν θρόνον τὸν χρυστὸν, ποῦ νὰ λειποθυμῶσω
ἀπὸ τὸν φόβον ἔλειψε λιγάνι, καὶ μὲ τόνον
βραχόν μου λέγει:

(Μι μ ε ἰ τ α ἰ τ ἡ ν ρ ω ν ἡ ν τ ο ὕ Μ ἰ δ α.)

Ἄκουσε, τὸν Κουαζάρην μόνον
νὰ βλέπω θέλω, πήγαινε κνεῖς νὰ μὴν τολμήσῃ
ἐδῶ νὰ ἔμδῃ, καὶ ἂν κνεῖς ἔλθῃ καὶ μὲ ζητήσῃ
νὰ τοῦ εἰπῆται ἀσθενῶ, δὲν δέχομαι κνεῖνα »
Οὔτε ἐμένα, βασιλεῦ; τοῦ λέω. « Οὔτε σένα »
μοῦ λέει ἐκεῖνος ἄγρια. Ἄ! ἔτσι, λέω, στάσου
νὰ δῆς τί φτεῖάνω καὶ ἐγὼ, καὶ μίᾳ δῶ νάτου
τὸ κόβω λάσπη καὶ ἔρχομαι σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη,
γιατὶ μοῦ εἶπε κάποιος, πῶς εἶδε τὸν μικρομπερῆ

νὰ τρυγούρῃ ἀπὸ 'δῶ καὶ νὰ γλυκοσταλιάξῃ
μὲ τὴν κυρὰ Ροζάνη του, καὶ ἂν ἦν ἄληθειαι, χάζε
ποῦ θὰ σ' τὸ κᾶνωμε ἐδῶ! ὦχ! ὦχ! καὶ ἂν τὴν πιάσω
καρμιά φορὰ σ' τὰ χεῖρά μου, τί ἔχω νὰ τῆς φτεῖάτω!
Ἄκούω κάποιον νᾶρχεται, κηλοῦ κηλοῦ ὀπίσω
ἀπ' τὰ καλάμια ἀς κρυθῶ.

(κ ρ ὕ π τ ε τ α ἰ ὀ π ἰ σ θ ε ν τ ο ὕ κ α λ α μ ῶ ν ο ς.)

Σ κ η ν ἡ δ ε υ τ ἔ ρ α.

Κ ο υ ξ ἄ ρ η ς κ α ἰ Λ ἴ σ χ ρ η .
Κ ο υ ξ . (ἔξερχομένη ἀριστερῶθεν.) Τὶ ἄλλο θ' ἀ-
(παντήσω.)

Μωρὲ τί ἔτνε αὐτὸ!
Λ ἴ σ . (ἴδιαι.) Τί τάχατε νὰ λέγῃ;
Κ ο υ ξ . Τὸς κᾶσιτε τοῦ δουτυγῆ καὶ ὀλομένα κλαῖτε.

Ἄκουε ἐκεῖ νὰ γίνουνα...
(Κ ρ ὀ τ ο ς ὀ π ἰ σ θ ε ν τ ο ὕ κ α λ α μ ῶ ν ο ς.)

Τίς εἶ;
(Ἄ π κ ν τ ῶ ν εἰς ἐ α υ τ ὸ ν ἐ ν κ ω μ ἰ κ ἡ

(σο β α ρ ὀ τ ἡ τ ἰ).
Κνεῖς!... Μοῦ φάνη.

πῶς ἤκουσα σὰν ταραχὴν!
Λ ἴ σ . (ἴδιαι.) Τί διάβολος τὸν πιάνει!

Κ ο υ ξ . Ἄκουε ἐκεῖ νὰ γίνουνα...
(Ἄ κ ο ὕ ε τ α ἰ ψ ἰ θ ο ρ ἰ σ μ ὀ ς ε τ ῶ ν ρ ὕ λ -

(λ ω ν τ ο ὕ κ α λ α μ ῶ ν ο ς.)
Τίς εἶ;
Κνεῖς!... Γιὰ φύλλου

ροδοῦμαι πήδημα!
Λ ἴ σ . (ἴδιαι.) Θαρρῶ, τοῦ ἔστριψε τοῦ φίλου!

Κ ο υ ξ . Ἄνθεμά σε μυστικὸ! αὐτὴ ἀνθεμά σας!
Ἄνθεμα καὶ μένανε, ποῦ βρήθηκα 'μπροστά σας

Λ ἴ σ χ ρ η , (ἴδιαι)
Τρελλὰ θῆ, ὁ κακόμενος!

Κ ο υ ξ ἄ ρ η ς . Ἄχ! μυστικὸ! ἄχ! φεῖδι!
ἄχ! ἔχεντρα' ἄχ' σάρακα, μὲ ἔφαγες!

Λ ἴ σ . (ἴδιαι) Κασσιδῆ,
καλὰ νὰ πάθῃς

Κ ο υ ξ . (ἀποφασιστικῶς.) Θὰ τὸ 'πῶ!
(Μ ε τ α μ ε λ ο ὕ μ ε ν ο ς.)

Ἄ. ἔγι, δὲν συμφῆρει!
Ἄχ, μυστικὸ, ἄχ' μυστικὸ' σὲ θέσι μ' ἔχεις φέρει
νὰ σκοτωθῶ!

Λ ἴ σ . (ἴδιαι)
Ἄ! ἐννοῶ! θὰ ἐμιλῆ γιὰ 'καίνη,
ποῦ νὰ χαθῇ!

Κ ο υ ξ . (ἀποφασιστικῶς)
Βρὲ, θὰ τὸ 'πῶ, καὶ ἄς γίνῃ ὅ, τι γίνῃ!
(Διέρχεται Χ ω ρ ἰ κ ὂ ς τ ἰ ς.)

Γι' ἀκούσε 'δῶ!... αἱ! δὲν ἀκούε;
'Ο Χ ω ρ ἰ κ ὂ ς . Ἐμένα θέλεις;

Κ ο υ ξ . Σένα!
(Μ υ σ τ ἡ ρ ἰ ω δ ῶ ς π ω ς π ρ ὀ ς τ ὸ ν χ ω ρ ἰ κ ὂ ν)

Γαϊδούριαναν!... Μεγάλωσαν!...

Ο Χωρικὸς Τὴ λῆς;
Κυαξὲ. Ναι! ναι!
Ο Χωρικὸς (ἰδίᾳ.) Χαμέννα

Θά τῶν! (Τῶ Κυαξὲ ἄρη) Ποιά;

Κυαξὲ. (μεταμεληθεῖς) Ξέρω κ' ἐγώ!
[ὁ Χωρικὸς ἐξέφραξε τὰ κινῶν τὴν κεφαλήν ὡς εἰ ὠκτεῖρε τὸν Κυαξὲ ἄρην]
Δὲν κάνει νὰ τὸ μάθη,
'μπορεῖ νὰ εἶναι φλύαρος!
Αἴσ. (ἰδίᾳ) Τὸν δυστυχῆ! τρελλάθη εἰς τὰ σωστά!
Κυαξὲ. Ἄχ! δὲν δαυτῶ! θά σκάσω, θά πλαντάξω!
'Ἐτσι μού ἔρχεται μὲ μιά, σὲ ὄλους νὰ φωνάξω: τ' αὐτιά...

(Μεταμελοῦμενος σιωπᾷ)

Αἴσ. (ἰδίᾳ) Καὶ δὲς του μὲ τ' αὐτιά! μὰ ποιά αὐτιά,
Κυαξὲ. Θά σκάσω!
Αἴσ. (ἰδίᾳ) Σκάσε λοιπόν!
Κυαξὲ. Ἀν δὲν τὸ πῶ, θαρρῶ πῶς θά χτενιάσω!
Αὐτιά, θά μὲ τρελλάνετε! αὐτιά, πανάθεμά σας!
Μωρὲ, τί ἤθελα ἐγώ, ποῦ βρέθηκα ἔμπροστά σας;
Αἴσ. (ἰδίᾳ) Καὶ δὲς του, δὲς του μὲ τ' αὐτιά!
Κυαξὲ. Πανάθεμα τὴν ὥρα, ποῦ εὐρισκόμουν ἐκεῖ. Μὰ, δίχως ἄλλο τώρα, θά τὸ φωνάξω δυνατὰ κί' ἄς γίνη, ὅ,τι γίνη! Τ' αὐτιά... (Διακοπτόμενος)
Κί' ἂν μὲ ἀκούσουνε; Ἄχ! ἡ φωνή μου σβύνει!
(Φέρει γύρω τὴν σκηνὴν ὡς μακρὸν νόμονος εἶτα, ὡς συλλαβῶν ἐδέαντινα, ἴσταται. Μετ' ὀλίγον βεβαίως παρὰ τὸν καλαμῶνα, ὅπου ὄρῳ ττεῖ ὀπήντινα.)
Δὲν ὑποφέρω, θά τὸ πῶ σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν τρύπα, (ὡς πτεῖ καὶ ὀμιλεῖ πρὸς τὴν ὀπήν.)
Τ' αὐτιά τοῦ Μίδα ἔγειναν γαϊδουρινά!
(ἔγειρομένους.)

Τὸ εἶπα,

ἔκαλφρωσα, βρὲ ἀδελφὲ λιγάκι!
Αἴσ. (ἔξερχομένη τῆς κρύπτης τῆς) Νάχες τύχη,
Βρὲ, δὲν σοῦ εἶπα κί' ἄλλοτε, ἔχουν αὐτιά κ' (οἱ τοῖχοι!)
Κυαξὲ. (ἐμβρόντητος.) Αὐτιά! Αὐτιά!
Αἴσ. Ναι, μάλιστα, αὐτιά!
Κυαξὲ. Αὐτιά! ὦ συμφορά μου!
Παντοῦ αὐτιά! ἐχάθηκα!
(Παραφερόμενος.)
Νά πίσω μου! ἔμπροστά μου!
ἀπάνω, κάτω, δίπλα μου, τριγύρω μου πετάνε,

ὡ' νὰ τα, μαχλόνουνε, μὲ ἀγριοκυττάνε,
ὦ, φύγετε, ὦ, φύγετε, ὦ, μὴ, ὦ, μὴ, σταθῆτε
παθῆτε! αὐτιά! ἄχ, ἄχ, αὐτιά! τί ἔκαμα; εἰπῆτε!

Αἴσ. Ἔλα, μὴ κάνεις τὸν τρελὸ κ' ἐγὼ θά σιωπήσω!
Κυαξὲ. (ὡς ἄνω.) Ποιά εἶσαι σύ; ἔχεις αὐτιά; ὦ, νὰ τὰ φύγε πίσω!
Δὲν θέλω ἀνθρωπομ' αὐτιά νὰ βλέπω! Τὰ αὐτίασου νὰ πᾶς νὰ κόψης γλήγωρα!
Αἴσ. Βρὲ, αἴντε, βλάκα, χάσου!
Κυαξὲ. (ὡς ἄνω.) Φύγε, σοῦ λέω!
Αἴσ. Ἄουστε!
Κυαξὲ. Φύγε!
Αἴσ. Σαχλέ!
Κυαξὲ. (ὀργίλιως.) Θά φύγεις;
Αἴσ. (πεισματωδῶς.) Ὅχι!

Κυαξὲ. (ἐν κωμικῇ ἀπελπισίᾳ) Τὰ δύο σου τ' αὐτιά ἐδῶ, μὲς τὴν καρδιά μου μπήγεις
Αἴσ. Παῦσε, σοῦ λέω ἄουστε, καὶ οὔτε γρὺ δὲν βγάνω!
Κυαξὲ. (δυσπιστῶν.) Ἄλήθεια!
Αἴσ. Μὰ τὴν Ἄρτεμιν!
Κυαξὲ. (εὐχαριστηθεῖς) Ἄ, Αἴσχηρη, θά σοῦ κάνω γιὰ δῶρο ἓνα φέρεμα μέ...
Αἴσ. (διακόπτουσα.) Ὅχι, δὲν μ' ἀρέσει.
Κυαξὲ. Μὰ ζώνη, τότε, ἔμμορφη γιὰ τὴ χρυσοῦ σου [μέση.]

Αἴσ. Δὲν μού ἀρέσει οὔτ' αὐτή.
Κυαξὲ. Δυὸ βρόδια... (εἰς ἐκείστην πρότασιν δωρηματικῶς ἢ Αἴσχηρη νεύει ἀποφασιστικῶς.)
Δυὸ κατσίκια...

Ἐνα βραχιόλι μὲ πολὺ χρυσάφι... Σκουλαρίκια.
Ἐνα μουλάρι θηλυκό... Δυὸ ἄλογα... ἔξ γιδια μὲ ἀλυσίδα τοῦ λαίμου... πέντ' ἔξη δακτυλίδια
Τότε, τί θέλεις, τὸ λοιπόν; μὲ ἔσκασες!

Αἴσ. Ἐτένα.
Κυαξὲ. (ἐκπληκτός) Ἐμένα.
Αἴσ. Βεβαιότατα,
Κυαξὲ. Ἄλλοίμονον σ' ἐμένα.
Αἴσ. Μὲ θέλεις, λέγε, ναι ἢ οὐ;
(ὍΚυαξὲ σιωπᾷ) Λέγε, λοιπόν!
Κυαξὲ. Μὰ, στέκα, χρειάζεται καὶ νὰ σκεφθῶ λιγάκι!
Αἴσ. Γιὰ γυναίκα, μὲ θέλεις, λέγε, ναι ἢ οὐ;
Κυαξὲ. Μά...
Αἴσ. Λέγε, ἢ θά φύγω;
Κυαξὲ. Θά φύγεις; Φεῦγα!
Αἴσ. (ἔξερχομένη) Ἐφυγα!
Κυαξὲ. (ἀκολουθῶν αὐτήν.) Μὰ, ποῦ θά πᾶς;

Αἴσ. Σ' τοῦ Μίδα, νὰ εἶπω, ὅ,τι ἤκουσα, κί' ἀκόμη ὅ,τι εἶδα!
Κυαξὲ. (ἰκετευτικῶς) Στάσου, νὰ ζῆς!
Αἴσ. (στακμένη.) Ἄ! κί' ἂν σταθῶ τί ὠφελεῖ;
Κυαξὲ. Καυμένη, μὴ μού θυμώνεις; νάξερεις σὺν εἶσαι θυμωμένη, τί ἄσχημη ποῦ φαίνεται...
Αἴσ. (ὀργίλιως) Μὲ θέλεις;
Κυαξὲ. Μὴ θυμώνεις;
Αἴσ. Λέγε, λοιπόν!
Κυαξὲ. Τί ἄσχημη, ποῦ εἶσαι σὺν κακίωνεις.
Αἴσ. (φεύγουσα) Μὰ, σὺ δὲν ὑποφέρεις.
Κυαξὲ. Νὰ ζήσης. Αἴσχηρη, στάσου!
Αἴσχηρη. Δὲν στέκουμαι!
Κυαξὲ. Αἴσχηρτά μου!
(Ἡ Αἴσ. θέλει νὰ ἐξέλθῃ.) Καλέ, μὲ τὰ σωστά σου, τὸ ἔβαλες;
Αἴσ. (προχωροῦσα.) Κουφάθηκα!
Κυαξὲ. (ἀκολουθῶν.) Αἴσχηρτά μου!
Αἴσ. Μήτε λόγο!
Κυαξὲ ἄρης. Στάσου ν' ἀκούσης, ἀδελφή, κί' ἀνθρώπους ἔγω (δὲν τρώγω!)

Σκηνη τμήση.

Οἱ Αὐτοὶ καὶ Ροξάνη, ἐπισθεντοσὺ (καλαμῶνας.)
Ροξάνη. (ἰδίᾳ) Πῶς ἐπαρμπέρης μὲ αὐτὴν! Καλὰ μου εἶπαν, ὅτι μὴν ἄλλη νοστιμύεται! Ἄ! μακαρᾶ, προδότη,
Αἴσχηρη. Δὲν θέλω!
Κυαξὲ. Πῶς;
Αἴσχηρη. Δὲν θέλω, νά!
Κυαξὲ. (ὀργισθεῖς.) Ἄ! τότε ξεκουμπήσου,
'Ἐσὺ δὲν ὑποφέρεις μὲ τὴν ἐπιμονή σου!
Αἴσ. (στακμένη.) Ὅριστε! νά! ἐστάθηκα, τί θέλεις γι' ἄς ἰδοῦμε.
Κυαξὲ. (μειλιχίως.) Ἄφοῦ ἡ τύχη, φαίνεται, τὸ θέλει νὰ παρθεῖ...
Ροξ. (ἰδίᾳ.) Πῶς! νὰ παρθεῖ; ὦ Θεοί!
Κυαξὲ. (ἐξακολουθῶν.) Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἂν μ' ἀγαπᾶς ἀληθινὰ, σωστά!
Ροξ. (ἰδίᾳ.) Καλὰ νὰ πάθω!
Αἴσχηρη. Θέλει κ' ἐρώτημα αὐτό; Ἄν σ' ἀγαπῶ σ' τ' ἀλήθεια; Ἄσθεστον ἔχω πυρκαγιά γιὰ σένα σ' τὰ στήθεα! (ἐναγκαλιζόμενος αὐτήν)
Κυαξὲ. Ἄχ! Αἴσχηρη μου, σὲ ἀγαπῶ κ' ἐγώ!
Ροξ. (ἰδίᾳ) Ἄχ! θά πεθάνω!
Αἴσ. Ἀλήθεια, Κυαξάρη μου;

Κυαξὲ. Ναι, Αἴσχηρη μου, ποῦ κάνω καὶ ἔρκο!
Ροξ. (ἰδίᾳ.) Ἄ! ἐπίορκε! αἴσχηρ!
Αἴσ. Δὲν τὸ πιστεύω!
Κυαξὲ. Ξέρεις καλά, Αἴσχηρτά μου, πῶς δὲν σοῦ [χωρατεύω!]
Αἴσ. Μὰ μού ἔπανε, μπαρμπέρη μου, πῶς...
Κυαξὲ. Λέγε μου, Αἴσχηρτά.
Αἴσ. Πῶς μὰ Ροξάνη ἀγαπᾶς!
Κυαξὲ. Ἐκεῖνη τὴ μουσῖτα!
Ροξ. (ἰδίᾳ, ὀργίλιως) Οὐραγκοτάγη!
Αἴσ. (ἀσπαζομένη τὸν Κυαξάρη) Ἐλαξ' δῶ, γλυκὰ νὰ σὲ φιλήσω!
Κυαξὲ. (ἰδίᾳ) Ροξάνη μου, τὸ ἤθελεν ἡ τύχη νὰ [σ' ἀφήσω, Τί νὰ σοῦ κάνω!
Αἴσ. Τὸ λοιπόν;
Κυαξὲ. (ἰδίᾳ.) Μουρμούρα! (Γεγωνίᾳ τῶ φωνῆ.) [Σὲ λατρεύω!
Μὴ χάριν ἔμως, Αἴσχηρη μου, μεγάλην σοῦ γυρεύω.
Αἴσ. Ὅ,τι θελήσης, λέγε μου!
Κυαξὲ. Μὴν εἶπες εἰς κανένα ὄστε μιλιὰ γιὰ τὰ αὐτιά τοῦ Μίδα!
Αἴσ. Ἀπὸ ἔμένα δὲν βγαίνει οὔτε τιμουδιά, νὰ, κάνε μου τὴ [χαρῖ, κί' ἐπέμου πῶς ἐγίνηκε τὸ πρᾶγμα, Κυαξάρη!
Ροξ. (ἰδίᾳ) Καλὸν, νομίζω, καὶ ἐγὼ ν' ἀκούσω τί θά [εἰποῦνε.
Κυαξὲ. Καθὼς σοῦ εἶπα τὸ πρῶτ, νὰ διαγωνισθοῦνε ἐπρόκειτο σ' τὴ μουσική, ὁ μουσικὸς Ἀπόλλων, ὅστις δικαίως κρίνεται τῶν μουσικῶν μας ὄλων ἐπρώτιστος διδάσκαλος, κί' ὁ Πᾶν ὁ τραγογένης, ποῦ ἔξαφνα ἂν τὸ ἴδης, εἰς τὴ στιγμή παθαίνεις ἀπὸ τὸ φόβο...
Αἴσ. Ἄφησε τὴ λίμα σου, καυμένη, καὶ ἔλα σ' τὴν ὑπέθεσι.
Ροξ. (ἰδίᾳ.) Προδόταρε χαμέννα!
Κυαξὲ ἄρης. Λοιπὸν ποῦ λές, ἀρχίγησεν ὁ Πᾶν μὲ τὴ φλογέρη. κ' ἐγέμιζε μὲ ἀγριαὶς φωνάρις τὸν ἀέρα, κί' ὀλίγου δεῖν τὸ τύμπανον τοῦ δεξιῦ ὠτός μου σ' τὴν μέσην ἐρρηγνύετο καί...
Αἴσ. Σύντομα!
Κυαξὲ. Ναι, φῶς μου. Λοιπὸν ποῦ λές, ὀλίγου δεῖν, μία μεγάλη τρύπα εἰς τὸ δεξί μου τὸ αὐ...
Αἴσ. Μά...
Κυαξὲ. Ἄ, ναι, αὐτὸ τὸ εἶπα. Λοιπὸν ποῦ λές, ἀφίνοντας τὴν τρύπα κατὰ μέρος, ἂν καὶ ἐγὼ ἐπρόφθασα, ὡς φρόνιμος, ἐγκαίρως, καὶ ἐκλεισα ἐρμητικῶς, ποῦ λένε, τὸ αὐτί μου,

καί έτσι...
 Α ΄ σ . Μά με έσκασες
 Κ υ α ξ . Δέν τ'όθελα, ψυχή μου
 Λοιπόν πού λές, φίλτατη μου, χωρίς πολυλογίαν,
 —διότι πάντα άγαπώ έγω την συντομίαν
 άρου ό Πάν τελειώσεν άγρίως νά τρυφή,
 έ Μίδα τή έργασίαν σ' τον φίλον του άρχίζει:
 Εύγε, του λές, φίλτατε, περίφημα σπουδαία
 Θαυμάσια, εξίσια, λαμπρά, λαμπρά, ώραϊα
 Α΄ κ' : Απόλλων ύστερα μετά ξυνή κηλίδατου,
 πού μόνον, σού, άν έδλεπεσ την ώραϊότητά του,
 άμέσως θά τρελλώνεσο, άμέσως θά ζητούσε
 νά τον φιλήσεσ μία φορά, τολύσει νά κολλούσεσ
 τό στοματάκι σου αυτό σ' τή χειλή του άπανω...
 Α ΄ σ . Μωρέ τί λίμα είν' αυτή,
 Κ υ α ξ . Καυμένη, τό ξεχνάω
 Και ό Απόλλων, τό λοιπόν, τή λύρα του χορδίζει
 κ' ένα τραγουδι νόστιμο άρχίζει νά τονίζει,
 γλυκά γλυκά σάν τό νερό πού τρέχει στό ρυάκι,
 σάν τό πουλί, πού κελαϊδεί άπάνω σ' τό κλαδάκι,
 σάν μέλι...
 Α ΄ σ . Με έτρέλλανες? Μά πώς παικ τή λίμα?
 Κ υ α ξ ά ρ η ε .
 Μά μή μευ κόβης δά και σού τών ίδεών τό νήμα
 Λοιπόν πού λές, άρχίνησε νά παιζει ό Απόλλων,
 κι από γλυκάδα γέμιζε τού παλατιού τόν θέλον,
 ότε ό Μίδα άρχινά με μία φωνή γελοία,
 και λέγει σ' τον Απόλλωνα : Ού' ού' τί άηδία
 Ούρ! σκαμάρες! άνοστιαις! ξεράσματα! α΄,
 [φθάνει!
 Και ό Απόλλων όργισθείς, κικρό, πού λές δέν
 [χάνει!
 αλλά σηκώνει παρευθός τό χέρι του έκείνο,
 τό κάταστρο, με μία όργή, πού κόντεψα νά
 [μείνω
 ξερός από τόν φόβο μου και μία ώπ! τού κάνει
 σ' αυτά του μεγαλύτερα γαιδούρινα μάνι-μάνι!
 Τού βασιλέως τών αυτιών λοιπόν μεγάλο...
 Α ΄ σ . Σώνει!
 'Αρκεί!
 Κ τ α ξ . 'Η εξιστόρησις εις την στιγμήν τελειώνει!
 Τού βασιλέως τών αυτιών, λοιπόν, μεγαλωσάντων,
 και φοδηθέντων μερικών και άλλων σατισάντων,
 Πικρός άναχωρήσαντος, έμου δέ έκπλαγέντος,
 τού Μίδα κλαίοντος πικρώς και λίαν παραθθέντος,
 προδάντος τού Απόλλωνος και είτα εξελθόντος,
 Α ΄ σ . Μ' επέθανες!
 Κ υ α ξ . Μά! θά σου πώ τή πράγματι προπόντως!
 Λοιπόν πού λές, ό βασιλεύς άρχίζει τό παλάτι
 νά φέρη γύρω, τρέχοντας ώσάν βαρβάτο άτι,
 άρχίζει νά παρκαλή τόν δούλον του έμένα,
 τό πάθημά του νά μήν πώ εις άνθρωπον κανένα
 νά μήν είπω πώς έγειναν γαιδουρινά τ' αυτά του,
 διότι εάν μάθωσι αυτήν την συμφορά του.

θά σκοτωθή, και ύστερα θά χάση ή Φρυγία
 αυτόν τόν άνεκτήρητον...
 Α ΄ σ . (φύγουσα) Θεοί μου φλυαρία!
 Κ υ α ξ . (άκολουθών) Στάσου νά άκούσης, αδελφή...
 Α ι σ . (εξερχομένη) Δέν θέλω άλλα, φτάνει!
 Κ υ α ξ . (άκολουθών) Στάσου ν' άκούσης μία στιγμή,
 [τί διάβολος σε πιάνει!
 (εξέρχονται)
 Σ κ η ν ή τ ε τ ά ρ τ η
 =
 Ρ ό ξ . (εξερχομένη της κρύπτεισ της)
 'Α! έτσι είναι τό λοιπόν! Στάσου νά 'δης τί
 [ξέρει
 και ή Ροξάνη μία φορά νά φταιάνει, κύρ
 μπαρμπέρη!
 Τι φταιάνει, τώρα θά 'δης, γυναίκα σάν θυμώνει!
 ('Ανέρχεται επί τού λίθου, θέτει τήσ χειράσ
 αυτήσ περι τό στόμα της άν είδει χράνης και
 κραυγάζει.)
 Τ' αυτά τού Μίδα έγειναν γαιδουρινά, γειτόνοι.
 Τ' αυτά τού Μίδα έγειναν γαιδουρινά, τραχάτε!
 Τ' αυτά τού Μίδα έγειναν γαιδουρινά, έλάτε,
 γειτόνοι, όλοι τρέψατε, τραχάτε σ' τό παλάτι.
 Τ' αυτά τού Μίδα έγειναν γαιδουρινά και κάτι.
 (Προσέρχονται διάφοροι πολίται)
 Σ κ η ν ή π έ μ π τ η
 =
 Ρ ό ξ ά ν η κ α ι Π ο λ ι τ α ι
 Α ο ε Π ο λ ι τ η ε
 Τι τρέχει;
 Β ο ε Π ο λ . Τ' είνε ή φωναις;
 Γ ο ε Π ο λ . Ποιος μάσ καλεί;
 Ρ ό ξ . Πολίται,
 άρόως πλησιάζατε κ' εύθυσ άποκριθήτε.
 (οι πολίται έρχονται περι τήν
 Ρ ό ξ ά ν η ν .
 Τόν βασιλέα μάσ θέλετε άνθρωπου νάχη μούρη,
 ή νάνα άπαράλλακτος και ίδιος σάν γαιδούρι;
 Γ ο ε Π ο λ ι τ η ε .
 'Ανθρώπου, βεβαίωτατα
 Β ο ε Π ο λ . 'Ανθρώπου, ναι, βεβαίως
 Ρ ό ξ ά ν η .
 'Ο Μίδα, πλύν, άγαπητοί, την είχα μόνον τώσ
 Α ο ε Π ο λ ι τ η ε .
 Καλά, τί λές, άδύνακτον,
 Γ ο ε Π ο λ . ό Νους μου δέν τό βανει
 Ρ ό ξ ά ν η .
 Τ' αυτά του γαιδουρινάν
 Β ο ε Π ο λ . Μίλα καλά, Ροξάνη.
 Ρ ό ξ ά ν η .
 Νά! ό Απόλλων όργισθείς κατά τού βασιλέως,
 τ' αυτά τού έμεγαλώσε
 Α ο ε Π ο λ . Πολύ;

Ρ ό ξ . Πολύ, βεβαίως
 Και μεγαλώνουν μαλιστα, ώσ λέν, ώρα τή ώρα
 Β ο ε Π ο λ ι τ η ε .
 Τώσ καλύτερα για μάσ, θά μάσ άκούσ τώρα
 Α ο ε Π ο λ ι τ η ε .
 'Οχι ποτέ δέν θέλουμα τ' αυτά τού βασιλέα μάσ
 νά είνε μεγαλύτερα γαιδούρι
 Γ ο ε Π ο λ . Συμφορα μάσ
 Μώρ' τ' είν' αυτό πού παθαμε 'Αλλοίμονον
 Ρ ό ξ . Πολίται,
 τή λόγια παρκαίθατε κ' είδω άποκριθήτε:
 ώσ βασιλέα θέλετε τόν Μίδα;
 Π ο λ λ ο ι 'Οχι, 'Οχι,
 Β ο ε Π ο λ ι τ η ε .
 'Ος φαίνεται, ή μάρα του γραμμένο θε νά τώχη
 Ρ ό ξ ά ν η .
 Κάτω ό Μίδα τό λοιπόν.
 Π ο λ λ ο ι . Ναι, κάτω, ναι
 Σ κ η ν ή ξ κ τ η .
 =
 Ο ι Α υ τ ο ι , Κ υ α ξ ά ρ η ε κ α ι Α ΄ σ χ ρ η .
 Κ υ α ξ . (τρέχων.) Τι τρέχει;
 Α ΄ σ . (τρέγουσα.) Τι είνε;
 Π ο λ λ ο ι . Νά ό βασιλέας αυτά γαιδούρι έχει.
 Κ υ α ξ . (ίδια, έντρομος.)
 Αύτεια... άχ' αϊμα μέσα μου δέν έμεινε σταλίστα
 Ρ ό ξ . (πώ Κουαξάρη.)
 Τώρα θά 'δης, ζουραριτζή, παικ είνε ή μουσίτα
 (τ ο υ ε π ο λ ι τ α ι ε .)
 ώσ βασιλέα θέλετε τόν Μίδα; με τ' αυτά του;
 Π ο λ λ ο ι
 'Οχι, ποτέ, καλύτερα νά πάσ τή δουλειά του.
 Ρ ό ξ ά ν η .
 Κάτω, λοιπόν,
 Π ο λ λ ο ι
 Κάτω, ναι, ναι,
 Κ υ α ξ . (ίδια) ό συμφορά, μπαρμπέρη,
 πού σ' έβρε τόν κικέμοιρο, και τήσ ποιός τό
 [ξέρει
 τί θά σ' εύρη άργότερα,
 Α ο ε Π ο λ ι τ η ε 'Ο Μίδα.
 Κ υ α ξ . (ίδια) Συμφορά μου,
 Α ΄ σ . (πώ Κουαξάρη)
 Τι πάθαμε!
 Κ υ α ξ . (πώ Αίσχροη)
 Καπήκαμε, θαρρώ, τή ηπατά μου.
 Σ κ η ν ή ε δ δ ό μ η
 =
 Μ ί δ α ε κ α ι ο ι προλαβόντες.
 Μ ί δ α ε
 Τι ή συνάθροισις αυτή σημαίνει;

(Συγή) Δέν 'μίλατε;
 Α ο ε Π ο λ ι τ η ε
 'Ω βασιλεύ... (Τώ Βω Πολίτη)
 'Πέ το έσύ.
 Β ο ε Π ο λ ι τ η ε
 'Ω βασιλεύ... (σιωπή)
 Μ ί δ . Θαρραίτε,
 Β ο ε Π ο λ ι τ η (ίδια, πώ Γω)
 'Πέ το έσύ καλύτερα.
 Γ ο ε Π ο λ ι τ η ε
 'Ω βασιλεύ... (Τή Ροξάνη ίδια)
 Ροξάνη
 'πέ, το έσύ, γιατί έμέ εις τό λαϊκό με πιάνει,
 Ρ ό ξ ά ν η (μετά θάρρος)
 'Ω βασιλεύ, έμάθαμε μετά μεγάλης λύπης...
 Β ο ε Π ο λ ι τ η ε (ίδια)
 Εύγε, περίφημη άρχή,
 Κ υ α ξ . (ίδια, τή Ροξάνη.) 'Ω, μή, ώ, μή τό είπης.
 Ρ ό ξ . (πώ Κουαξάρη.)
 Σκατρός έσύ!
 ... έμάθαμε πώς έγειναν τ' αυτά σου...
 Μ ί δ . (ίδια) 'Ω φρίκη!
 Ρ ό ξ . (εξκολουθεύ.) ...μαγαλιότερα...
 Μ ί δ . (ίδια) Θεοί!
 Κ υ α ξ . τή Ροξάνη.) Ροξάνη, στάσου!
 Σκατρός σου είπα!
 Κ υ α ξ . (πώ Ροξάνη.) Σώσε με!
 Ρ ό ξ . Νά! βασιλεύ, συντόμως;
 Α ΄ σ . (ίδια.)
 Τήν κικέμοιρα μ' έπικσε κ' έμένα κρύος τρόμος!
 Ρ ό ξ . (ταχέως.)
 Γαιδουρινά έμάθαμε πώς έγειναν τ' αυτά σου,
 και επειδή δέν θέλουμα...
 Μ ί δ . (ίδια) 'Ω Μίδα, συμφορά σου!
 Ρ ό ξ . (εξκολουθεύσα.)
 Τού βασιλέα μάσ τή αυτά νά είνε γαιδουρινά,
 νά μάσ άδειάσεσ την γωνιά!
 Μ ί δ . (ίδια) 'Ω τούχη τυποσέναι!
 Ρ ό ξ ά ν η .
 Κάτω ό Μίδα, σύντροφοι!
 Π ά ν τ ε ε . Κάτω ό Μίδα!
 Μ ί δ . (πώ Κουαξάρη.) Κτήνος,
 εις τί σου έπικσα, είπέ
 Α ΄ σ . (παρεμβαινουσα.) 'Οχι δέν πταίε; 'καίνος.
 'Εγώ και μόνη, βασιλεύ, έγώ και μόνη πταίω.
 Μ ί δ . (πώ Αίσχροη.)
 Μακράν έσύ
 Α ΄ σ . (ικετεύουσα.) Συγχώρει τον.
 Μ ί δ . (όργιλως.) Μακράν έσύ, σου λέω
 Κ υ α ξ . (προβοιτισμένος.)
 Δέν έπικσα, 'ω βασιλεύ, δέν τώπα σε κανένα
 Μ ί δ α ε .
 Τότε αυτοί πώς τώμαθαν;
 (ό Κουαξάρης σιωπή)

ΟΛΙΓΟΝ ΛΙΓ' ΟΛΛ

αίτηρως ἐμὲ ἐπρόδωσαν, ἴσως καμμίαν ὄρα
κ' ἐσὲ προδώσει·

Ροξ. Βέβαια· σ' τὴ γλώσσα του φαλλίδα·
Κυαξάρης.

Καὶ ὕστερα πῶς ὀμιλῶ;
τῷ Μίδ. Ἀχ· τί μοῦ κάνεις Μίδα.

Ροξάνη. Ἐλλίδι εἰς τὴν γλώσσαν του ἀμέως, συμπόλιται·
(Τιν ἐστὼν πολίτων σου λλάμ-
δάνουσι βιαίως τὸν Κυαξάρην.)

Κυαξάρης. Τὶ κάνετ' ἐτσι, βρέ παιδιὰ, μὴ βιάζεσθε, σταθήτε,
Δὲν γίνεται συμβιβασμός μετ' τρία δόντια τάχα,
ἢ κ' ἂν μ' αὐτί;

Πολλοί. Ἄδύνατον.
Κυαξ. (ἰδία.) Ἀχ· δύο γλώσσας νάχα·
(τοῖς Πολίταις.)

Λοιπὸν;
Τιν ἐς. Τ' ἀπερασάσκμεν·
Κυαξ. (ἰδία.) Γλωσσίτσα μου, ἀντί·
(τοῖς Πολίταις.)

Τ' αὐτιά μου δὲν θά ἦτανε καλλίτερα τὰ δύο
νά κέβατε;
Μίδ. Τὴν γλώσσαν του τὴν γλώσσαν του·
Κυαξ. Νὰ βγάλῃς

τὴ φάουσα·
τῆ Αἴσ. Αἰχρίτσα μου, μεθ' ἐλπίς;
Αἴσ. Ἀμφιβάλλεις;

Αος Πολίτης (τῆ Αἴσχη.)
Μὲ δίχως γλώσσα, βρέ κουτὴ, τί θά τὸν κάνης·
Αἴσ. Χάχα,

θαρρεῖς πῶς γιὰ τὴ γλώσσου θά τότε πάρω τάχα·
Καὶ ὕστερα, καλλίτερα, γιὰτί θ, τι κί' ἂν ἴδῃ,
δὲν θά ἴσχυρη τοιμουδιά νὰ βγάλῃ,
Ροξ. (τοῖς πολίταις) τὸ φαλλίδα.

Βος Πολίτης
Νά, ἔχει εἰς τὴ μέση του ὁ ἴδιος,
Ροξ. Ἐκτελεῖτε.

Μίδαξ. Ἄ, ἐκδικούμαι,
(Δύω τῶν πολιτῶν θέλω σου νὰ
κὀψουν τὴν γλῶσσαν τοῦ)

Κυαξ. Μία στιγμή, παρακαλῶ σταθήτε,
Ἡ τελευταία φράσις μου θά εἶναι γιὰ ἐνάτι·
(ἐν τόνω)

Τ' αὐτιά του Μίδα ἔγειναν γαϊδουρινὰ καὶ κἄτι.
Μίδαξ (ἐν ταρχῆ)
Μὰ κοψετὲ τὴν γλῆγωρα,

Κυαξ. ὦ γλώσσα, πῆσε θῆμα,
(δεῖκνύων τὸν Μίδα)
Αὐτὸν τὸν φάγανε τ' αὐτιά κ' ἐμένανε ἡ λίμα,
(Ἐν ᾧ οἱ μὲν κὀπτουν τὴν γλῶσσαν
τοῦ Κυαξάρου. ἔτεροι ἀ-
πάγουν τὸν Μίδα. Ὁ Κυαξάρης
βάλλει κραυγὴν πόνου,
ὁ δὲ Μίδαξ χαρᾶς)

Ροξ. (ἠὺχαριστήμενη)
Ἐξεδιήθη. Καὶ ἴδου σ' τὰ θαύματα τὰ τόσα.
τὸ πλέον μεγαλῆτερον· Μπαρμπέρης δίχως
γλώσσα.

ΤΕΛΟΣ

ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Ὀμιλεῖ.

[μᾶθη!]

Πολλοί

Εὔγε, Περιφρημα, λαμπρῶ,

Αἴσ. (ἰδία) Τὶ τοῦμελλε νὰ πάθῃ,

Ἀχ, βασιλεῖς ταλαίπωροι, ἀλήθεια τί τραβάτε,

Κυαξ. Βρέ, σ' τὰ γαϊδουρινὰ θέλετε τὸν βασιλεῖα
(νὰ πᾶτε;

Ἄντροπὴ λιγάκι, βρέ παιδιὰ,

Ροξ. Σκασιμὸς ἐσὺ, μπαρμπέρη,

Κυαξ. Μὰ θά ἴσχυρη, βασιλεῖς αὐτὸς, νὰ ὑποφέρῃ;

Ροξάνη (τῷ Κυαξάρη)

Περίμενε, κρεμαντάλα, καὶ θάρθη κ' ἡ σειρά σου,

Κυαξάρης (τῆ Ροξάνη)

Τὶ κάνεις, συλλογίσου το, κούττα καλὰ, στοχάσου,

Ροξάνη (τῷ Κυαξάρη)

Σκασιμὸς, σοῦ εἶπα,

(τοῖς Πολίταις) Ἀγώμεν,

(οἱ Πολίταις ἐλευν νὰ ἀπαγα-
γουν τὸν Μίδα)

Μίδ. Ἀκούσατε, πολῖται,

δύω λέξεις...

Πολλοί εἶν' ἀδύνατον,

Κυαξ. Βρέ μὴ στιγμή σταθήτε
ν' ἀκούσατε.

Μίδ. (ἐκτεσθῶν) Παρακαλῶ,

Ροξ. Τὰ λογία νὰ ἀφήσῃς.

Αἴσ. (τῆ Ροξάνη)

Ροξάνη, στάσου νὰ σοῦ πῆ, μία στιγμή, νὰ ζήσης,

Ροξ. (ἐπιμένουσα)

Δὲν θέλω λόγια.

Μίδ. Πρὸς θεῶν,

Κυαξ. Μωρὲ παιδιὰ, σταθήτε
ν' ἀκούσατε τί θά ἴσῃς πῆ,

Πολλοί Ἄδύνατον,

Αἴσ. (ἐκτεσθῶν) Νὰ ζήτε,

Αος Πολίτης (τοῖς πολίταις)

Καλλίτερα ν' ἀκούσωμε τί θά μᾶς πῆ, αἴ, φίλοι!

Τιν ἐς

Ἄς ἴναι ἄς ἀκούσωμε,

Ροξ. Πολύ καλὰ,

(τῷ Μίδα) Ὀμιλεῖ!

Μίδαξ. Εἴτε δικαίως, εἴτε μὴ, ἂν παρ' ὑμῶν ἐκρίθη,
δὲν ἐξετάζω ἂν σκληρῶς πολὺ ἐτιμωρήθῃ
ἀπ' τὸν Θεὸν Ἀπόλλωνα, ἄς κρίνωσιν οἱ ἄλλοι.

Αἴσ. (ἰδία)

Τὶ νόστιμα ποῦ ὀμιλεῖ καὶ μ' ὄλο του τὸ χάλι!

Μίδαξ.

Ἐγὼ, ἐν μόνον σᾶς ζητῶ, ὡς τελευταίαν χάριν,
(σιωπᾶ ἐπ' ὀλίγον.)

νὰ τιμωρήσῃτε σκληρῶς αὐτὸν τὸν Κυαξάρην·
(ἐκπληκτός.)

Κυαξ. Γί' αὐτὸ, λοιπὸν, ἐφώναξα ν' ἀφήσω νὰ μιλήσῃς,
(ἐντόνως.)

Μίδ. Λαε, ὀφείλεις πάρκατα νὰ παραδειγματίσης
τὴν γλώσσαν τοῦ κουρέως μου, διότι ἐὰν τῶρα

Ροξ. (ἰδία.) Ἄπὸ μένα·

Κυαξάρης. Νά' ἀνοιξά, ὦ βασιλεῦ, ἐκεῖ κοντὰ μὴ τρύπα,
καὶ ἐκεῖ μέσα σιγαλὰ ὁ δυστυχῆς τὸ εἶπα·

ἴσως νὰ εἶνε φλύαρη ἡ τρύπα καὶ τὸ εἶπε·
διότι εἶνε φλύαροι ἐνίστα κ' αἱ τρύπαι·

Μίδ. Σ' τὴν τρύπα τί ἐγύρευες; Ἄ θά μοῦ τὸ πληρώσῃς.
(ἔκασπᾶ τὸ ξίφος τοῦ.)

Αἴσ. (πικρεβαίνουσα.)

Ὅχι αὐτὸν, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ νὰ θανατώσῃς·

Μίδ. (ὄρμων κατὰ τοῦ Κυαξάρη.)

Καὶ σὲ κί' αὐτὸν·

Αος Πολίτης (πικρεβαίνων.) Γιὰ στάσου δᾶ' καὶ
(βασιλεῖς δὲν εἶσαι.

Ροξάνη. Κἄτω ὁ Μίδα,

Μίδ. (τῷ Αἴσ. Πολίτη) Ἄρες με!

Βος Πολίτης Ἄ' στάσου μὴ κινεῖσαι!

Μίδ. (κλαίων.)

Ἄπ' τοὺς Θεοὺς νὰ τῶβρης, σὺ, κκοῦργε Κυαξάρη·

Κυαξ. (ἰδία.)

Θαυρῶ, πῶς τὸ παράπονο κ' ἐμένα θά με πάρῃ·

Μίδ. (ζητῶν νὰ φρονεῖθῃ)

Αὐτιά μου, σεῖς μ' ἐφάγατε, σεῖς νάχατε τὸ
(κρίμα)

Γος Πολίτης (ἀκριρῶν τὸ ξίφος τοῦ Μίδα)

Δὲν εἶν' ἀκόμη, βασιλεῖα, κικρός νὰ μπῆς σ' τὸ
(μνήμα.)

Πρέπει νὰ ζήσης, νὰ γενῆς παράδειγμα σ' τοὺς
(ἄλλους·

Αος Πολίτης.

Μάθημα πρέπει νὰ δοθῇ, βεβαίως, σ' τοὺς μεγάλους
καὶ ἐμᾶς νάκουνε, τοὺς μικροὺς·

Ροξ. Ἀλήθεια γιὰ σταθήτε,

νὰ ἴδοῦμε καὶ τ' αὐτιάκια του

(Δύω τῶν πολιτῶν ἀφαιροῦν τὸν φρύγιον τοῦ Μίδα πέτασσαν.)

Πάντες. ὦ φρίκη,

Ροξ. Συμπόλιται,

μὴν ἰδεῖν νόστιμα, μ' ἐνέπνευσαν τ' αὐτιά του

ὁ Μίδ. (πράσσειται.)

Αἴσ. (ἰδία.)

Σᾶν ὀμιλοῦνε γιὰ αὐτιά ραίζει ἡ καρδιά του·

Πολλοί.

Ν' ἀκούσωμε ν' ἀκούσωμε!

Κυαξ. (ἰδία.) Ποῖός ξέρει τί θά εἶπῃ!

Ροξάνη.

Τὸ μέρος ὅπου βόσκουνε οἱ ὄνοι καὶ οἱ ἵπποι,
βεβαίως, θά τὸ ξέρετε.

Τιν ἐς. Ἄμ' καὶ κοντὰ τρυγάμε.

Ἐτεροι.

Τὸ ξέροῦμε, τὸ ξέροῦμε, οὐ, οὐ,

Ροξ. Αἴ, νὰ τὸν πᾶμε

ἐκεῖ με τοὺς ὀμοίους του νὰ βόσκη, γιὰ νὰ

Τὰ ἴα. — Ἦλθεν ἡ ὡραία ἐποχὴ—καὶ ἂν
ἀκόμη ὁ χειμὼν ἐμμένων τὴν ἐμποδίζει—τῶν ὠραίων
ἴων, τὰ ὅποια εἶνε ὄλα ποιήσεις! Μία ποιήσεις,
ἀντὶ μικρᾶς δαπάνης ἀποκτωμένη, καὶ στολιζουσα
καὶ ἱουριζουσα τὸν οἶκον. Ἰπάρχουν ἀνθρώποι,
πέρα πολλοὶ δυστυχῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, μὴ ἀγα-
πῶντες, οὕτως ἀπλῶς, ἐξ ἰδιουστασίας τὰ ἄνθη, ὡς
δὲν ἀγαπῶσι τὴν μουσικὴν, καίπερ

Canti e fiori son tesoro
Che dal cielo ci manca il Signor!

διότι δὲν τὰ βλέπουν, δὲν τὰ αἰσθάνονται· ἀλλ'
εἰς τὸ γλυκὺ τῶν ἴων θέλγητρον, ὀλίγοι, πιστεύω,
ἀντέχουν. Ἄν ἐρωτήσῃτε τοὺς ἀνοητάς, θά σᾶς
βεβαιώσουν ὅτι ὑπάρχουν οἱ ἔχοντες ἀντιπάθειαν
πρὸς τὸ τριαντάφυλλο, ἄλλοι πρὸς τὸ γαρύφαλλο,
ἄλλοι πρὸς τὴν καμέλειαν, καὶ ἄλλοι πρὸς ἄλλα
ἄνθη· ἀλλὰ τὰ μικρὰ, χαριέντα, καὶ ὡσὰν ἀσθενῆ
ἴα, οἱ πλείστοι τὰ ἀγαποῦν. Ἀκόμη καὶ οἱ γέρον-
τες καὶ τὰ παιδάκια — οἱ μικροὶ αὐτοὶ συνήθως
βάνδαλοι. Τὰ ἴα φαίνονται ἔχοντα ἀκατανίκητόν
τι εἶδος ἀρώματος τοῦ παρελθόντος· δι' οὗ λα-
λοῦσιν εἰς τὴν ψυχὴν τὴν γλώσσαν τῶν ἀναμνήσεων,
μυχίως, μυχίως! Τὰ μικρὰ ἰόχρα πετάλια τῶν,
εἶνε ὡς μικρὸν τρυφερὸν στοματάκι, τὸ ὅποιον ὄλα
γνωρίζει καὶ ὄλα λέγει.

Τὰ ἴα εἶνε ἄνθος ἐξόχως προσωπικόν. Δὲν πρέ-
πει λοιπὸν νὰ τοποθετῶνται ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἐπὶ τῶν
τραπεζῶν, ἢ μεταξὺ μεγάλων ἀνοηδευμῶν, ἀλλὰ
μᾶλλον ὅσῳ τὸ δυνατόν ἐγγύτερον τῶν ἀνθρώπων.
Διὰ τοῦτο ἡ θέσις τῶν δὲν εἶνε εἰς τὸν ἀντιθάλα-
μον ἢ εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου ἀριόζουσι καλλίτερον
τὰ ῥόδα, οἱ κρίνοι, καὶ τ' ἄλλα ἄνθη, ἀλλ' ἐντὸς
τῶν ἰδιαιτέρων δωματίων, ἐπὶ τῶν κλειδοκουμβά-
λων, τοῦ κομοῦ, κ. λ. ὡς διὰ νὰ ζῶσι μαζὶ μᾶς
τὰς ὠραιότερας ὥρας τῆς ζωῆς. Οὕτε πρέπει ν'
ἀνταλλάσσωνται τυπικῶς καὶ ψυχρῶς, ἀλλὰ μόνον
μεταξὺ προσώπων ἀγαπωμένων ἢ ἀγαπηθέντων·
τὰ ἴα ἄνθη εἰμπορεῖ νὰ ἦνε βωβὰ, καὶ νὰ δωρη-
θῶσιν ἀδιαφόρως, οὐχὶ ὁμως καὶ τὰ τρυφερά περι-
παθῆ ἴα!

Λυσσοχώρι. — Ποτὲ ἐν χωρίον δὲν ἐγένετο
ἄξιον τοῦ ὀνόματός του, ὅσῳ τὸ ἐν Ἰταλίᾳ Σα-
λουτσο, οὗ οἱ κάτοικοι ὄλοι—φαίνεται — ἀπ' ἐκεί-
νου δὴ τὸ σχοινί, ἂν δὲν φθάνῃ μονὸ περισσεύει
διπλῶ, ἐλύσσαζαν ἄρτι κατὰ περιπετείας κωμικο-
τραγικᾶς πρωτοφανῶς. Οἱ καυμένοι οἱ Σαλουτσα-
νοὶ, ἔβλεπον τόσῳ σπανίως τὸ κρέας νὰ πωλῆται
εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου τῶν, καὶ τόσῳ σπα-
νιώτερον ν' ἀχνίζη μαγειρευόμενον εἰς τὰς ταπεινάς
τῶν ἐστίας, ὥστε ἀληθῆς festa ἔκαμον ὅταν πρὸ μη-
νὸς περίπου ἕνας Σαλουτσανὸς ἐσφαξε τὴν ἀγελάδα
του καὶ τὴν ἐπώλησεν εὐθηνότατα, εἰς ἔλου, ἐννο-
εῖται. Τὸ Σαλουτσο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐκπεφά-

γητε, και οι κάτοικοι του έκοκκίνησαν περισσότερο του συνήθους, διότι το καλό φαγι συνόδευσε και καλό κρασί. Ἄλλὰ πόσον πικρῶς έμελλον νά πληρώσωσι τήν άθώαν των διασκέδασιν οι καυμένοι! Συμπτώματα λύσεως εξεδηλώθησαν εις όλους με κ πρέλευσιν ήμερών, και ό κληθείς Ιατρος άνίχνευσε κ' έβεβαίωσεν ότι ή κατηραμένη εκείνη άγγελός ήτο λυσσασμένη, ό δε πωλήσας τά κρέατά της κτήτωρ της, τήν έσφαξε και τήν έπώλησε διότι τήν είδε άσθενή, ναι, άλλ' ήγνώσε: τί έπασχε, σφου και αυτός έφαγεν εξ αυτής και έλύσσαξε! Τώρα περί σωτηρίας του Λυσσώχου έλήφθη συντόμως πάσα μέριμνα δυνατή, άγνωστον δε άν και τελεσφόρος.

Τό μέλι. — Τό γλυκύτατον των πραγμάτων — τουλάχιστον κατά τήν Παλαιάν Γραφήν, μεθ' ής πιστεύω θά συμφωνώσιν οι λουκουμάδες κ. λ. — δέν είνε μόνον εξαίρετος τροφή, αλλά και κατά πολλών νοσημάτων φάρμακον τελεσιουργότατον. Είνε έλαφρῶς καθαρτικόν, ικανῶς διουρητικόν, και είδικόν κατά των βηχῶν και των φλογώσεων, ενεργούν ὡς πρᾶυντικόν. Ἐν ταῖς άσθενείαις του στόματος, ὠφελεῖ πολύ ὡς γαργαρισμός. Είνε αρκετά εφιδρωτικόν ἐκ τῆς πεποιθήσεως δε ότι δίδει ρώμην εις τούς εξησθενημένους, εξηγείται κυρίως ή μεγάλη κατά τήν Ἀνατολήν χρῆσις του. Μεμιγμένον μεθ' ύδατος, πολύ συμφέρει εις τούς άγοντας καθιστικόν βίον. άπλουδν δε, είνε πρᾶυντικόν κατά τῆς άϋπνίας, και ὠφελεῖ κυρίως εις τούς πάσχοντας νευρικήν χαλάρωσιν, λαμβανόμενον εις κοχλιάριον γλυκού πρό τῆς κατακλίσεως. Λαμπρόν οικογενειακόν έμπλαστρον άποτελεῖται δια μέλιτος άναμιγμένον μετ' αλεύρου και ήπλωμένου ἐπί πανίου. Τοιούτο έμπλαστρον, κατευνάζει τούς πόνους, πρᾶυνει τόν ερεθισμόν και τούς πόνους των τραυμάτων και των καυμάτων, και άναμιγνόμενον μετ' όλίγου χόματις κοινού, είνε καλόν αντισηπτικόν. Ἐν αὐταῖς όμως ταῖς περιστάσεσι, πρέπει νά εφαρμόζηται κατά παχέα ὡποσδήποτε στρώματα, και ν' άνανεούται μετὰ 3 ή 4 ὡρας. Δι' όλα αυτά λοιπόν, και άλλα αναγόμενα όμως εις τήν γαστρονομικήν περί ὧν ἴσως άλλοτε, καλόν έν πάση οίκειά νά ύπάρχη προμήθειά τις καλού μέλιτος.

Διά γέλοια. — Μία σατυρική εφημερίς έδωκεν ὡς θέμα εις τούς αναγνώστας της τήν έρώτησιν, τί θά έκαναν οι άνδρες, άν άπέθνησκον ὄλαι αι γυναίκες; Ἐλαβε δε τάς εξῆς απαντήσεις: Παρά τινος Ἀδάμ. — Ἐν άπέθνησκον ὄλαι αι γυναίκες, θά έλυπούμην πολύ, διότι θά ήτο κίνδυνος νά γείνη δευτέρα αὐτῶν επιδρομή, δημιουργουμένη ἀπο κάποιαν πλευράν μου. Ἄλλος τις άπήνησεν: — Οὐδαίς θά έμενεν ἐπί τῆς γῆς, διότι και οι άνδρες, θ' άπέθνησκον ἐκ τῆς έκτάκτου ευχαριστήσεως! Ἄλλος: — Ἐν έλειπον ὄλαι αι γυ-

ναίκες, οι εξομολογηται δέν θά είχαν πλέον τίνος νά συγχωροῦν άμαρτίας. Ἄλλος: — Ο. άνδρες; θά κτερολέγοντο ὄλοι μη έχοντες πῶ; να σβύσουν τήν έρωτικήν των φλόγα! Ἄλλος. — Ἐθ' έτελείωνον πλέον τά δικαστήρια, μη δυνάμενα νά εἴπωσι: ζητήσατε τήν γυναίκα. Ἄλλος. — Ἐθ' εζήτουν νά νά μάθουν πῶς εἴμποροῦν νά κάνουν αυγά. Και τέλος άλλος τις, μεθ' οὔ και τελειώνω. — Ἐθ' έπήγαινον νά τάς εὔροῦν άκόμη και εις τόν άδην!

Διά σπουδήν. — Ἐθ' το πιστεύητε; Δέν θά το πιστεύητε; Δέν εἰξεύρω. επειδή όμως δέν λησμονῶ τόν τίτλον τῆς στήλης μου αὐτῆς έν τῇ «Φιλολογική» πρέπει νά παραθέσω ἐδῶ και τήν λίαν περίεργον εἰδησιν καθ' ἣν έπετεύχθη τέλος ή κατασκευή. χρυσοῦ! Ἐβδομήκοντα και έν ἔτη μετὰ τόν θάνατον του άλχημικοῦ Νικολάου Φλαμὲλ ὅστις τόσης έκαμε προσπαθείας περί κατασκευῆς χρυσοῦ, άνωφελῶς έννοεῖται, ἰδοῦ ότι ό Νικόλαος Τίφερῶ, άλλοτε παρασκευαστής εις τήν επαγγελματικήν σχολήν τῆς Νάντης, φωτογράφος κ. λ. ανέκάλυψε τό μυστήριον τῆς μεταλλαγῆς των μετάλλων και τήν κατασκευήν τεχνιτοῦ χρυσοῦ. πεπεισμένος δε ότι τοῦτο ένδιαφέρει τό έθνος του, έν λόγῳ ὅν άπήγγειλεν ἄρτι εις Παρισίους εξέθηκε τά τῆς χρυσοποιου μεθόδου του ής τά στοιχεῖα—δι' ὅσους θέλουν νά επιχειρήσουν τό πείραμα—είνε ταῦτα: Ἐνίσματα άργύρου μετὰ χαλκοῦ, κατεργαζόμενα δια νιτρικοῦ ὀξέως, και έντιθέμενα εις τήν ήλιακήν ενεργείαν. Μεθ' ήμέρας τινος τό ὄλον μεταβάλλεται εις ὕλην μελανοπράσινον, ήτις μικρόν κατά μικρόν αλλάσσει χρώμα και καθαρίζεται: — Εἴνε ό χρυσός! Ἐννοεῖται ότι δέν εγγυῶμαι περί τῆς επιτυχίας του πειράματος, μεθ' ὄλην τήν καρτερίαν του εφευρέτου του ὅστις και εις τήν Ἀκαδημίαν των επιστημῶν έστειλε δείγματα του τεχνητοῦ χρυσοῦ του, χωρίς νά λάβη απάντησιν τινά. άν όμως κανείς των άναγνωστῶν μου κατορθώση κάτι, ἄς μή λησμονήσῃ νά μοι γνωρίσῃ τό άποτέλεσμα στέλλων έν δείγμα τοιούτου χρυσοῦ και εις ἐμέ.

Συμβουλή. — Ἐάν έχητε μάρμαρα άπολέσαντα τήν στιλπνότητά των ἐκ του χρόνου, δύνασθε νά τά καθαρίσητε εξαίρετως δια κόνεως άποτελουμένης ἀπο 1 μέρος τρίπολι κόκκινον και 1)3 άνθους θείου (π. χ. 90 δράμ. τρίπολι και 30 δράμ. άνθους θείου.)

X. Θ.

ΤΙΜΗ

ΑΓΓΕΛΙΩΝ

Δι' έκαστον στίχον μικρόν λεπτά 15.